

Na osnovu člana 23. stav (1) Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj 8/98, 10/00, 5/03 i 8/04), Skupština Bosansko -podrinjskog kantona Goražde, na Godišnjoj sjednici, održanoj 23. februara 2021. godine, **u t v r đ u j e**:

CILJEVE I POLITIKU BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE ZA 2021. GODINU

UVOD

Bosansko-podrinjski kanton Goražde kao ustavna kategorija unutar Bosne i Hercegovine i Federacije BiH svoje strateške ciljeve određuje u skladu sa opštim ciljevima definisanim na nivou države i koji su najvećim dijelom povezani sa euroatlanskim integracijama, istovremeno cijeneći specifičnosti samog Kantona, te iste nastoji ostvariti kroz utvrđene prioritetne ciljeve i politike.

Imajući u vidu navedeno, Bosansko-podrinjski kanton Goražde ovim dokumentom utvrđuje ciljeve i politiku za 2021. godinu, a isti su usmjereni ka izgradnji Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljem tekstu: Kanton) kao regiona koji će biti mjesto kvalitetnog življenja sa pogodnim privrednim okruženjem, kvalitetnom zdravstvenom i socijalnom zaštitom, efikasnom administracijom i održivim korištenjem prirodnih resursa.

Pored navedenog, prilikom izrade Ciljeva i politike Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2021. godinu, imala se u vidu i činjenica da će ukoliko dođe do okončanja pandemije koronavirusa COVID-19 doći do ponovnog jačanja vanjske trgovine i inostranih priliva novca Bosne i Hercegovine, tako da se može očekivati i jače intenziviranje bosanskohercegovačke ekonomske aktivnosti u odnosu na prethodnu godinu. To bi drugim riječima značilo, intenzivnije povećanje proizvodnje i zaposlenosti tokom koje bi trebalo rezultirati rastom primanja, kako preduzeća tako i domaćinstava.

Navedeno bi rezultiralo i rastom javnih prihoda koji su nakon značajnog smanjenja 2013. odnosno 2016. godine u zadnjih nekoliko godina bili u stalnom porastu, te je finansiranje na nivou Bosansko-podrinjskog kantona Goražde do pandemije koronavirusa COVID-19 bilo značajno stabilizovano. Međutim, u 2020. godini uslijed pandemije koronavirusa COVID-19 i mjera koje su zbog iste poduzimane u Bosni i Hercegovini, kao i u cijelom svijetu, došlo je do značajnog pada ekonomske aktivnosti, te do ponovnog značajnog smanjenja prihoda.

Zbog naprijed navedenog, a u cilju dalje stabilizacije budžeta potrebno je provoditi aktivnosti i provoditi mjere koje će za posljedicu imati poboljšanja i rast privrednih aktivnosti što se direktno pozitivno odražava na povećanje prihoda, kao i mjere ka smanjenju i restrukturiranju rashoda u cilju održavanja dugoročne finansijske stabilnosti. U isto vrijeme će se poduzimati aktivnosti ka pozicioniranju Kantona u sistemu raspodjele javnih prihoda, te aktivnosti koje bi za posljedicu, odnosno ishod trebale imati veću kontrolu nad doslijednom primjenom postojećih propisa kojima se uređuje pitanje ostvarivanja prihoda te izvršavanja rashoda iz budžeta.

Naprijed navedenom će značajno doprinjeti aktivnosti na realizaciji utvrđenih mjera iz Akcionog plana za borbu protiv korupcije koje su dale značajne rezultate na prevenciji i spriječavanju korupcije, uspostavljanju mehanizama kontrole u cilju doslijedne primjene postojećih propisa i otklanjanja nezakonitosti i nepravilnosti. U narednom periodu će se mjere i aktivnosti iz Akcionog plana za borbu protiv korupcije značajno intenzivirati, te će se radi

postizanja veće efikasnosti izvršiti rekonstrukcija Tijela za sprječavanje i borbu protiv korupcije Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Značajne aktivnosti će se poduzimati na podizanju nivoa transparentnosti rada kroz unapređenje web stranice Vlade Kantona, objavljivanje svih informacija o zaposlenim i imenovanim licima, o javnim nabavkama i dodjeljenim transferima, te uvođenja drugih novih sadržaja.

Navedene aktivnosti će omogućiti postizanje finansijske stabilnosti, te značajno doprinjeti razvoju kvalitetne, efikasne i transparentne javne uprave u službi građana Kantona, što je uz jačanje infrastrukturnih kapaciteta pretpostavka za daljnji ekonomski razvoj i unaprijeđenje uslova života na području Kantona.

Oblasti zdravstva i jačanju sistema zdravstvene zaštite će se u 2021. godini posvetiti posebna pažnja, posebno jer smo još uvijek suočeni sa pandemijom koronavirusa COVID-19. Tako će u oblasti zdravstva narednu godinu obilježiti implementacija Akcionog plana za poboljšanje stanja u zdravstvu. Prioritetno se izdvajaju aktivnosti implementacije kolektivnih ugovora, specijalizacije ljekarskog kadra, uspostavu informacionog sistema u zdravstvu i jačanje i uspostavu svih službi u okviru sistema zdravstvene zaštite što uključuje i okončanje aktivnosti na uspostavi dijalognog centra.

Pitanja razvoja infrastrukture u oblasti saobraćaja, ruralnog razvoja, turizma, obrazovanja, zdravstva, zaštite okoliša, privrede je bitan segment u radu svake administracije, što nije izuzetak ni u ovom slučaju. U 2021. godini aktivnosti će biti značajno usmjerene na unapređenje infrastrukture na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, kroz modernizaciju i rekonstrukciju postojeće infrastrukture kao i kroz poduzimanje potrebnih aktivnosti iz nadležnosti Bosansko-podrinjskog kantona Goražde u cilju blagovremene realizacije infrastrukturnih projekata koji su od strateškog značaja za Bosansko-podrinjski kanton Goražde, kao što je izgradnja brze ceste za Sarajevo. Naime, izgradnja brze ceste predstavljat će snažan generator daljnjeg razvoja Kantona, obzirom da se izgradnjom istom stvaraju povoljniji uslovi za život stanovništva, te za poslovanje privrednih subjekata na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

U 2021. godini će mjere i aktivnosti biti usmjereni posebno na privredu, privredu kojoj se Bosansko-podrinjski kanton Goražde stavlja na raspolaganje kao partner koji će zakonodavnim i operativnim mjerama poboljšavati privredni ambijent, i koja će nastojati održati postojeću harmoniju i sinergiju djelovanja privrednika Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, kao najvažnijeg generator razvoja. Istovremeno će se poduzimati potrebne mjere kako bi se u 2021. godini povećao nivo životnog standard i javne potrošnje u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde, kako bi se održao ili povećao broj zaposlenih.

U cilju unapređenja socijalnog dijaloga dodatno će se ojačati i unaprjediti uloga ekonomsko-socijalnog vijeća i osnivanje poslovnog savjeta kao stručno-konsultativnog tijela za razvoj ekonomskih i socijalnih politika u Kantonu.

U kontekstu daljnje primjene novog radnog zakonodavstva i kolektivnog ugovaranja pristupit će se usaglašavanju i povećanju ličnih dohodaka i u istom kontekstu konačno pristupiti izradi i usvajanju Zakona o plaćama i naknadama uposlenih.

U 2021. godini će se održavati i razvijati saradnja sa drugim nivoima vlasti i institucijama u BiH i entitetima, uključujući i lokalne zajednice i NVO kroz koje će nastaviti dobru praksu implementiranja projekata i privlačenja sredstava.

Segment sigurnosti u 2021. godini će dominantno obilježiti programi sprječavanja i otkrivanja koruptivnih krivičnih dijela, krivičnih djela iz oblasti proizvodnje i stavljanja u promet opojnih sredstava, povećanja sigurnosti i suzbijanja različitih oblika društveno opasnog ponašanja.

Pitanje boračke zaštite je svakako bitno u smislu implementacije ostvarenih prava, poboljšanja stanja osiguranja smještaja boraca i ukupnog poboljšanja statusa, kao i analiziranja postignutih efekata postojećih intervencija.

Ciljevi i politike iz oblasti obrazovanja su zasigurno najvažnije za svako društvo jer je obrazovna i kadrovska politika najvažnija za razvoj svakog društva i države. Zbog navedenog značajno će se intenzivirati unapređenje sistema obrazovanja kroz razvoj sistema nastave i praćenja i unapređenje kvaliteta nastave, kao i pitanjima daljnjeg razvoja predškolskih i školskih ustanova. Posebna pažnja će biti usmjerena u infrastrukturno poboljšanje uslova u školama. Uspostavit će se poboljšani normativni okvir u oblasti osnovnog obrazovanja i oblasti obrazovanja odraslih (cjeloživotnog učenja), te će se dodatno raditi na prilagođavanju obrazovnog sistema potrebama tržišta rada, kao i prilagođavanju obrazovnog sistema određenim vanrednim situacijama koje mogu biti prouzrokovane pandemijama ili nekim drugim vanrednim okolnostima. Taj okvir će podrazumjevati unapređenje kvaliteta nastave, edukaciju nastavnog osoblja, adekvatno obrazovanje potrebnih kadrova za rad u predškolskim i školskim ustanovama, te uvođenje sistema stipendija u skladu sa potrebama tržišta rada.

Porovođenjem ovih ciljeva i politika u 2021. godini stvaranjem atmosfere povjerenja, međusobnog uvažavanja i poštovanja, kroz demokratski dijalog iskoristit ćemo sve kvalitete koje takav sistem može ponuditi od Bosansko-podrinjskog kantona Goražde napravi i moderan, evropski orjentisan kanton, koji svoju politiku temelji na produktivnom i kontinuiranom zapošljavanju, efikasnoj administraciji i socijalnoj uključenosti, odnosno kanton snažne privredne infrastrukture koji omogućava zapošljavanje, rastući životni standard, uz organizaciju koja će omogućiti funkcionisanje kantona i u svim vanrednim okolnostima.

STRATEŠKI CILJEVI U 2021. GODINI

Vizija razvoja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde iskazuje stratešku težnju da Bosansko-podrinjski kanton Goražde postane savremena evropska regija, orijentisana na održive aspekte razvoja gdje se razvoj posmatra kao više dimenzionalan proces ekonomske, društvene, okolišne, prostorne i institucionalne transformacije sa ciljem poboljšanja kvaliteta i standarda života građana i građanki. Vizija uključuje inkluziju svih sektora društva u razvojne procese, uključujući javni, privatni i civilni sektor. Na temelju strateških fokusa i vizije Bosansko-podrinjskog kantona Goražde definisana su tri strateška cilja, koji osiguravaju sinergijske efekte između razvoja ekonomije, okoliša i društva, uz puno uvažavanje interesa lokalne uprave.

Strateški ciljevi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde već duže vrijeme su strukturirani na slijedeći način:

Strateški cilj 1: Uspostaviti održivi ekonomski rast

Za ostvarenje vizije razvoja BPK Goražde ključno je obezbijediti uslove za razvoj privrede koja je osnovni generator razvoja i koja stvara preduslove za društveni napredak, razvoj infrastrukture i veći stepen zaštite okoliša. Zbog toga je kao prvi strateški cilj razvoja BPK Goražde definisano uspostavljanje održivog ekonomskog rasta, što podrazumljeva uspostavljanje pogodnog privrednog okruženja i dinamične privrede, koje će se zasnivati na korištenju svih raspoloživih potencijala, prije svega prirodnih resursa i poslovne tradicije. Ovim ciljem će se postići pozitivni efekti koji se odnose na povećanje izvoza, razvoj malih i srednjih

preduzeća, ruralni razvoj, obogaćivanje turističke ponude, te unaprijeđenje putne infrastrukture, a koji su obuhvaćeni prioritetnim ciljevima u okviru prvog strateškog cilja razvoja BPK Goražde.

U cilju ostvarenja strateškog cilja uspostavljanja pogodnog poslovnog okruženja i dinamične privrede BPK Goražde, definisani su prioritetni ciljevi. Krajni ishodi definisanih prioritetnih ciljeva treba da doprinesu: razvoju industrijske proizvodnje kroz povećanje fizičkog obima industrijske proizvodnje, povećanje izvoza, povećanje proizvodnje domaćih ulaznih komponenti za industriju i smanjenje uvoza, kao i povećanje ukupnih ostvarenih investicija u sektoru industrije; zatim razvoju ruralnih sredina kroz povećanje poljoprivredne osnove (površine obrađenog zemljišta, stabala voća, grla stoke) i proizvodnje šumskih sortimenata; razvoju turizma kroz obogaćivanje turističke ponude i privlačenje turista za povećanje dolazaka i noćenja turista na području BPK Goražde; razvoju poduzetničke infrastrukture i poslovnog okruženja za povećanje broja poslovnih subjekata i zapošljavanja; te razvoju putne infrastrukture i povezanosti BPK Goražde sa susjednim regijama kroz izgradnju cesta, te rekonstrukciju lokalnih puteva i izgradnju mostova.

Strateški cilj 2: Učiniti BPK Goražde mjestom kvalitetnog življenja

Unapređenje kvaliteta življenja kroz stvaranje održivog i inkluzivnog društvenog okruženja je strateški cilj razvoja BPK Goražde koji će se postići kroz unapređenje kvaliteta usluga javne uprave i jačanje segmenta pravde i sigurnosti, jačanje i podršku obrazovanju, sportu i kulturi i unapređenje tržišta radne snage, unapređenje kvaliteta življenja stanovnika BPK Goražde oslanjajući se na poboljšane zdravstvene usluge i reformskim aktivnostima u oblasti socijalne zaštite. Neophodno je voditi računa o kontinuiranom razvijanju ljudskih potencijala, te razvoju sadržaja za sve društvene grupe na području BPK Goražde, jer socijalna uključenost se smatra ključnim uslovom za održiv dugoročni razvoj. Data oblast obuhvata 4 prioriteta kojima se ostvaruje drugi strateški cilj razvoja BPK Goražde.

Sama svrha lokalnog ekonomskog razvoja je proces poboljšanja ekonomskog kapaciteta lokalne zajednice u nastojanju da se poboljša njena ekonomska budućnost i kvaliteta života njenih građana. U tom procesu, sve interesne skupine su vrlo bitne za socio-ekonomski rast i razvoj. Osiguranje visokog stepena sigurnosti građana, kontinuirano razvijanje ljudskih potencijala BPK Goražde kroz obrazovanje, sport i kulturu, unapređenje tržišta radne snage, osiguranje pravednog sistema socijalne i zdravstvene zaštite baziranog na potrebama Kantona su ključne težnje i prioritetni ciljevi u sklopu ovog strateškog cilja.

Strateški cilj 3: Osigurati održivo upravljanje okolišem i jačati infrastrukturne kapacitete Kantona

Imajući u vidu da BPK Goražde teži ka industrijskom razvoju, uključujući i unapređenje poslovnih zona, neophodno je osigurati efikasnu uspostavu i instrumente implementacije mjera zaštite okoliša i očuvanja prirode kako bi se razvijale i ostale privredne grane, te obezbijedio kvalitetan život za građanstvo Kantona. Kako bi se osiguralo održivo upravljanje okolišem i prirodnim resursima, omogućila kvalitetna komunalna usluga stanovnicima BPK Goražde, te stvorile osnovne pretpostavke za dalji razvoj privrede, zacrtan je treći strateški cilj. Ovim ciljem će se postići pozitivni efekti i stvoriti svi preduslovi i normativni okviri za doprinos u zaštiti i očuvanju okoliša kroz unapređenje infrastrukture u domenu informacionih sistema za integralno upravljanje okolišem, unapređenje komunalne infrastrukture, te zaštitu i sanaciju okolišnih komponenti (voda, zemlja, zrak), te zaštitu i unapređenje prirodnih resursa i obnovljivih izvora energije.

Prioritetni ciljevi su: Osigurati efikasnu uspostavu i instrumente implementacije mjera zaštite okoliša i očuvanja prirode; Jačati komunalne infrastrukturne kapacitete; Povećanje energetske efikasnosti postojećih potrošača i unapređenje korištenja obnovljivih izvora energije.

Doprinos ostvarenju pomenutih strateških ciljeva ostavlja široke mogućnosti razvoja aktivnosti. Realizacija ukupno navedenog strateškog okvira kroz mjere i aktivnosti Vlade u 2021. godini uveliko će zavisiti od ukupnih aktivnosti vlasti u Federaciji BiH, saradnje i finasijskog okvira koji će biti ostvaren u toku budžetske godine.

Imajući u vidu rezultate, obaveze, probleme, iskustva kao i ciljeve iz strategije i ciljeva Vlade Kantona i resornih ministarstava, Bosansko-podrinjski kanton Goražde je u toku 2021. godine planirao ostvarivanje svojih strateških ciljeva zasebno po resorima. S tim u vezi, u nastavku dokumenta utvrđeni su i određeni ciljevi i politike Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2021. godinu po resorima.

FINANSIJE

Nakon značajnog smanjenja prihoda od indirektnih poreza do kojih je došlo nakon primjene zadnjih rezultata popisa stanovništva i djelimične stabilizacije Budžeta Bosansko-podrinjskog kantona Goražde u 2019. godini, u 2020. godini je zbog pandemije prouzrokovane koronavirusom COVID-19 došlo do dodatnog smanjenja prihoda što je onemogućilo potpunu stabilizaciju Budžeta. Zbog navedenog, povećanje prihoda koje je naročito bilo osjetno kod prihoda od direktnih poreza i prihoda koji se ubiru po kantonalnim zakonima je bilo nedovoljno za potpuno stabilizaciju Budžeta Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, te se nisu mogle poduzimati potrebne mjere ekonomske politike jer Bosansko-podrinjski kanton Goražde nije u mogućnosti da finansira razvojne i infrastrukturne projekte kao i da u potrebnoj mjeri poveća javnu potrošnju na području Kantona.

Zbog navedenog, ukoliko se u 2021. godini okonča pandemija koronavirusa COVID-19, potrebno je iskoristiti dobru strukturu privrednih subjekata, te provođenjem odgovarajućih koegzistentnih politika na nivou Kantona stvoriti pretpostavke za daljnji ekonomski razvoj Kantona, a na taj način stvoriti pretpostavke i za povećanje prihoda što je neophodno kako bi se obezbjedila potrebna sredstva za odgovarajuće finansiranje institucija Kantona, te aktivnosti od značaja za Kanton. Prije svega, tu se misli na obezbjeđenje potrebnih sredstava za održavanje postojećeg nivoa životnog standarda, javne potrošnje, socijalne i zdravstvene zaštite.

Dakle, postizanje finasijske stabilnosti je neophodno za održavanje i poboljšanje postojećeg nivoa životnog standarda, javne potrošnje, socijalne i zdravstvene zaštite, odnosno za poboljšanje uslova življenja.

Zbog naprijed navedenog, strateški cilj Ministarstva je kao u u prethodnim godinama postizanje finasijske stabilnosti Bosansko-podrinjskog kantona Goražde:

Prioritetni ciljevi Ministarstva za 2021. godinu:

Finasijska stabilnost Bosansko-podrinjskog kantona Goražde planira se dostići realizacijom tri prioriteta u 2021. godini:

- 1. Unaprjeđenje rada i podizanje finansijske odgovornosti na viši nivo;**
- 2. Pravovremeno kratkoročno i srednjeročno finansijsko planiranje, te adekvatno planiranje novčanih tokova radi održavanja, odnosno postizanja finansijske stabilnosti;**
- 3. Iznalaženje odgovarajućih sistemskih rješenja za povećanje javnih prihoda Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.**

Ministarstvo za finansije će navedene ciljeve postići ili pokušati postići realizujući programske zadatke, te obavljajući normativne, studijsko-analičke i druge poslove predviđene ovim Programom rada.

Prioritetni programski zadaci Ministarstva za 2021.godinu:

Ministarstvo za finansije planira ostvarenje prioritetnih ciljeva kroz provođenje prioritetnih zadataka, aktivnosti i mjera tokom 2021. godine i to:

Prioritetan zadatak:

Unaprjeđenje rada i podizanje finansijske odgovornosti na viši nivo

Podizanje finansijske odgovornosti na viši nivo će se postići prije svega boljom organizacijom, donošenjem i potpunom primjenom svih važećih propisa i pravilnika, a posebno propisa i pravilnika koji se odnose na finansijsko upravljanje i kontrolu odnosno jačanjem interne kontrole.

Poseban značaj u ovom segmentu će imati rad budžetske inspekcije koja kroz vršenje nadzora nad korištenjem budžetskih sredstava od strane budžetskih korisnika i vanbudžetskih fondova, pravnih i fizičkih lica korisnika sredstava iz budžeta i finansijskih planova vanbudžetskih korisnika u velikoj mjeri doprinosi otklanjanju nezakonitosti, uspostavljanju finansijskog upravljanja i kontrole, te unapređenju rada uopšte.

Poslovi budžetskog nadzora odnosno inspeksijske kontrole planiranju se i vršiće se u 2021. godini u skladu sa Programa rada budžetske inspekcije koje utvrđuje Ministar za finansije, kao i u skladu sa zahtjevima Ministra za finansije za vanrednu inspeksijsku kontrolu, te podnijetim prijavama, prigovorima i zahtjevima za vršenje kontrole pristiglih od organa, organizacija, pravnih i fizičkih lica koji su uvaženi od strane Ministra.

Prioritetan zadatak:

Pravovremeno kratkoročno i srednjeročno finansijsko planiranje, te racionalizacija javnih rashoda radi održavanja odnosno postizanja finansijske stabilnosti

U svrhu doprinosa ostvarenju strateškog cilja održavanja fiskalne stabilnosti Bosansko-podrinjskog kantona Goražde Ministarstvo za finansije će pravovremeno izraditi Budžet Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2022. godinu, Zakon o izvršenju Budžeta Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2022. godinu, te Dokument okvirnog budžeta (DOB-a) za period 2022.-2024. godine u skladu sa propisanim kalendarom.

Navedenim dokumentima će se težiti racionalizaciji javnih rashoda, a ista u velikoj mjeri zavisi od usvajanja, odnosno izmjene niza propisa koji nisu u nadležnosti Ministarstva za

finansije, a kojima bi trebalo uspostaviti restriktivnije politike prije svega u oblastima u kojima je predviđeno doznačavanje transfera po raznim osnovama. Pored toga, finansijsku stabilnost kao cilj ka čijem postizanju će biti usmjeren rad Ministarstva za finansije, Ministarstvo će pokušati postići kroz adekvatan plan novčanih tokova zasnovan na pretpostavci kvalitetno planirane dinamike svih prihoda i svih izdataka definisanih kroz finansijske planove budžetskih korisnika.

Također, radit će se na praćenju, analizi, kontroli i konsolidaciji utroška budžetskih sredstava na nivou Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i vanbudžetskih fondova, pravovremenom izvještavanju o realizaciji Budžeta Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, a sve sa ciljem poduzimanja mjera u svrhu osiguranja finansijske stabilnosti Kantona.

Prioritetan zadatak:

Poduzimanje odgovarajućih mjera i aktivnosti na iznalaženju rješenja za povećanje javnih prihoda Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

U saradnji sa Federalnim ministarstvom finansija, odnosno Poreznom upravom Federacije Bosne i Hercegovine, te drugim nadležnim institucijama Ministarstvo planira u 2021. godini osigurati ili inicirati provođenje potrebnih aktivnosti u cilju postizanja odgovarajućih sistemskih rješenja za povećanje javnih prihoda Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Postizanje odgovarajućih sistemskih rješenja za povećanje javnih prihoda u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde je cilj kojem se teži već duže vrijeme, a u 2021 godini Ministarstvo za finansije će isti pokušati postići prije svega:

- poduzimanje potrebnih aktivnosti kako bi inicijativa Ministarstva za finansije Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za izmjenu Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine bila prihvaćena u što većoj mjeri, kako bi se u narednim godinama na taj način povećalo učešće Bosansko-podrinjskog kantona Goražde u raspodjeli javnih prihoda,

- kreiranjem u oblasti porezne politike za 2021. godinu poreznih politika iz oblasti poreza koji su u nadležnosti Bosansko-podrinjskog kantona Goražde koje će uticati na povećanje prihoda, te stvaranje povoljnijih uvjeta za zapošljavanje i investicije.

- kontinuiranom saradnjom sa Poreznom upravom u cilju efikasnije naplate javnih prihoda

Pored toga Ministarstvo za finansije će kao i prethodne godine poduzimati, a Vladi Kantona i drugim budžetskim korisnicima predlagati čitav niz mjera i aktivnosti na unaprjeđenju rada, a sve u cilju postizanja finansijske stabilnosti.

PRIVREDA

2.1. Strateški cilj Ministarstva za privredu

2.1.1. Stanje liostvaren napredak u 2020. godini

U protekloj godini ostvaren je značajan napredak na implementaciji slijedećih zadataka iz nadležnosti Ministarstva kroz podsticajne mjere za:

- Podršku privrednim subjektima kroz implementaciju Zakona o ublažavanju negativnih posljedica izazvanih pandemijom Covid 19.
- Razvoj industrije i poljoprivrede, poduzetništva i obrta.
- Unaprijeđenje cestovne i industrijske infrastrukture.
- Osiguranje djelotvorne, efikasne i harmonizovane javne uprave i javnih službi, koja će građanima pružati kvalitetne usluge za manje novca i koja će poslovati na osnovu transparentnih i otvorenih procedura po evropskim standardima.
- Osiguranje efikasnog utroška javnih sredstava u vršenju svoje nadležnosti i održivog sistema finansiranja javnih ustanova i preduzeća.

Podsjećanja radi, u oblasti osiguranja efikasnog utroška javnih sredstava osiguranje održivog sistema finansiranja privrednih društava i obrtnika, Ministarstvo za privredu je odabralo komercijalnu banku i to BBI Bank sa kojom je zaključen ugovor o uspostavi kreditne linije putem koje su obezbjeđena povoljna sredstva za finansijsku podršku. Za ove namjene obezbjeđen je iznos od 378.000,00 KM kojim je subvencioniran dio profitne marže, a ukupan fond sredstava za liniju finansiranja obezbjeđen je u iznosu od 18.900.000,00 KM. U dosadašnjem period uspješno je vršena implementacija kreditne linije, a do sada je uspješno realizovano preko 8.000.000,00 KM po ovoj kreditnoj liniji. Smatramo da je implementacijom ove kreditne linije stavljen na raspolaganje jak odobar iznos sredstava privrednicima kako bi pokrenuli nove proizvodne procese ili otklonili uska grla u svom poslovanju uz veoma povoljna kreditna sredstva.

Ovom prilikom valja napomenuti da je u 2020. godini izvršena podrška privrednim subjektima, obrtnicima i zanatlijama gdje je kroz programe utroška sredstava vršeno subvencioniranje naknada plaća, odnosno pola plaće i iznosi do visine minimalne neto plaće za subjekte koji su bili pogođeni smanjenim obimom proizvodnje, kojima je bio zabranjen rad, te onima koji su imali smanjene prihode u odnosu na isti period prošle godine.

2.2. Prioritetni ciljevi ministarstva za 2021. godinu

Prema Strategiji razvoja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za period 2016.-2020. godina („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 4/16) **Strateški cilj 1 jeste uspostava povoljnog privrednog okruženja i dinamičke privrede, zasnovane na prirodnim resursima i poslovnoj tradiciji.**

Imajući u vidu da navedena Strategija vrijedi do kraja 2020. godine, po njoj započete aktivnosti i strateški ciljevi će se nastaviti i u narednoj godini sve dok se ne donese novi strateški dokument.

Aktivnosti na osiguranju jačanja privredne infrastrukture Bosansko-podrinjskog kantona Goražde imaju za cilj podsticati rast konkuretnosti prerađivačke industrije na području Kantona,

što će pozitivno utjecati na povećanje broja radnih mjesta u privredi i poljoprivredi. Ostvarivanje strateškog cilja Ministarstva će se realizovati implementacijom prioritetnih ciljeva, i to:

1. **Jačanje privrede i poticanje izvozno orjentisane industrije** kroz unaprijeđenje kvaliteta proizvoda i tehnologija u strateškim industrijama BPK Goražde uz fokus na čiste tehnologije, kreiranje atraktivnih mogućnosti za privredna ulaganja domaćih i stranih investitora, podršku izvozno orjentisanoj privredi i supstituciji uvoza domaćom proizvodnjom.
2. **Razvoj ruralne sredine korištenjem poljoprivrednih i turističkih potencijala** kroz primjenu LEADER pristupa i diverzifikacije u ruralnom razvoju, podršku i povećanje obima i konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje, povezivanje proizvođača iz ruralnih krajeva sa tržištem, korištenje šumskih proizvoda u svrhu ruralnog razvoja, razvoj ruralne turističke ponude.
3. **Razvoj turističke ponude i infrastrukture u skladu sa raspoloživim potencijalima** kroz izgradnju turističkih destinacija/lokacija kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa, izgradnju sportsko-rekreativne ponude, unaprijeđenja riječnog i planinskog turizma, promociju turističke ponude i podrške turističkim manifestacijama i događajima.
4. **Unaprijeđenje poduzetničke infrastrukture i poslovnog okruženja** kroz unaprijeđenje postojeće i izgradnju nove poduzetničke infrastrukture, unaprijeđenje poslovnog okruženja kroz reformu zakonskog okvira BPK Goražde i promociju pogodnosti, podrška za zapošljavanje.
5. **Unaprijeđenje putne infrastrukture** kroz izgradnju i rekonstrukciju regionalnih cesta.
6. **Unaprijeđenje infrastrukture u oblasti vodoprivrede i poboljšanje stanja podzemnih i površinskih voda** kroz izgradnju, rekonstrukciju i sanaciju vodoprivrednih objekata kao i praćenje stanja u oblasti korištenja i upotrebe voda, zaštite voda i zaštite od štetnog djelovanja voda.

Pored ovih prioritetnih ciljeva, Ministarstvo za privredu je za 2021. godinu planiralo i ostale ciljeve u skladu sa zakonskim nadležnostima Ministarstva.

2.2.1. Jačanje privrede i poticanje izvozno orjentisane industrije

Prvi prioritetni cilj Ministarstva za privredu odnosi se na jačanje privrede i poticanje izvozno orjentisane industrije, ostvarivaće se kroz sljedeće aktivnosti:

- podrška privrednim društvima za povećanje proizvodnje, uključujući uvođenje novih proizvoda i tehnologija u strateškim industrijama;
- praćenje realizacije uspostavljenog revolving fonda za podsticanje rada privrednih subjekata;

- podrška privrednim društvima za uvođenje/ obnavljanje međunarodnih standarda za izvoznu konkurentnost;
- podrška programima zapošljavanja uprerađivačkoj industriji;
- implementacija partnerstva za pisanje projekata za jačanje kapaciteta privrede (implementacija sporazuma);
- uspostavljanje baze podataka za investitore – portal za investicijske projekte na području BPK Goražde;
- usklađivanje zakonodavnog okvira;
- priprema, promocija i realizacija projekata JPP – va;
- promocija privrede BPK Goražde na sajmovima u BIH i inostranstvu;
- podsticaji za izvozno-orjentisane proizvođače.

2.2.2. Razvoj ruralne sredine korištenjem poljoprivrednih i turističkih potencijala

Drugi prioritetni cilj Ministarstva za privredu odnosi se na razvoj ruralne sredine koristeći poljoprivredne, šumske i turističke potencijale i ostvarivaće se kroz sljedeće aktivnosti:

- uvezivanje općina sa područja BPK Goražde u LAG-ove odnosno lokalne akcijske grupe;
- sanaciju i asfaltiranje ruralne infrastrukture (putne, komunalne i el.infrastrukture);
- uvođenje novih usluga na poljoprivredno gazdinstvo;
- obezbjeđenje većih podsticajnih mjera za poljoprivrednike;
- studija poljoprivrednih mogućnosti i mogućnosti okrupnjavanja poljoprivrednog zemljišta na području BPK Goražde;
- izdavanje pod zakup državnog poljoprivrednog zemljišta;
- edukacija poljoprivrednih proizvođača u vezi sa podizanjem novih zasada voća, sjetva i sadnja ratarskih povrtnih kultura;
- edukacija proizvođači organskih proizvoda i ekološkoj poljoprivrednoj Proizvodnji;
- podrška poljoprivrednicima u certifikaciji kvaliteta poljoprivrednih proizvoda;
- koinzistentna registracija poljoprivrednih proizvođača;
- podrška uspostavljanju klastera za poljoprivrednu proizvodnju;
- razvoj sistema otkupa i realizacije klasiranje na tržište kroz robne rezerve; programe kupujemo domaće i isplatu za socijalna davanja;
- jačanje kapaciteta zadruga i udruženja poljoprivrednika;
- promocija poljoprivredne proizvodnje BPK Goražde na sajmovima;
- povećanje zasada perspektivnih kultura i uspostavljanje skladišnih prerađivačkih kapaciteta;
- edukacija o prikupljanju šumskih nedrvenih proizvoda i povezivanje sa Proizvođačima;
- obnavljanje šumskih potencijala;

- edukacija o značaju šuma i prevenciji;
- edukacija i opremanje seoskih domaćinstava za ruralni turizam;
- izgradnja lovačkih domova i promocija lovstva;
- izgradnja sportsko – rekreativnih centara i izletišta;
- izgradnja ski liftova;
- podrška tradicionalnim manifestacijama u ruralnim područjima.

2.2.3. Razvoj turističke ponude i infrastrukture u skladu sa raspoloživim potencijalima

Treći prioritetni cilj Ministarstva za privredu odnosi se na razvoj turističke ponude i infrastrukture u skladu sa raspoloživim potencijalima i ostvarivaće se kroz sljedeće aktivnosti:

- izgradnja zaštićene zona nekropola - stećaka Hrančiči- Goršić Polje;
- izradom kapije na mjestu prelaska osmanlija preko Drine;
- izgradnja parka Rimskog mosta;
- izgradnja centra drinskim mučenicama;
- podrška izgradnji etno – sela;
- podrška rekonstrukcija etno – sela;
- Botanički park prirode „Modran“;
- izrada projektne dokumentacije za sportsko – rekreativni centar Toplik;
- izgradnja brdskih biciklističkih staza;
- podrška izgradnji sportsko -. rekreativnih sadržaja;
- nastavak izgradnje skijališta Kriva Draga itd.

2.2.4. Unaprijeđenje poduzetničke infrastrukture i poslovnog okruženja

Četvrti prioritetni cilj Ministarstva za privredu odnosi se na unapređenje poduzetničke infrastrukture i poslovnog okruženja i ostvarivaće se kroz sljedeće aktivnosti:

- izgradnja novih industrijskih zona;
- proširenje / rekonstrukciju postojećih industrijskih zona;
- angažovanje neperspektivnih vojnih objekata na području BPK Goražde u svrhu privrednog razvoja;
- sufinansiranje infrastrukturnih projekata unutar industrijskih zona;
- izrada studije opreavdanosti uspostavljanja poslovne zone na lokalitetu Haldište;
- program podrške preduzećima u industrijskim zonama za modernizaciju i zapošljavanje i izradu monografija industrijskih zona;
- uspostavljanje info pultova za registraciju preduzeća i drugih poslova vezanih za otpočinjanje biznisa;
- program podrške za MSP i obrta uključujući olakšice za novoosnovane

- privredne subjekte;
- izmjene zakonskog okvira za smanjenje parafiskalnih nameta;
  - promovisanje primjene modela JPP;
  - razvoj zakonodavnog okvira za koncesije;
  - zona unapređenja poslovanja BIZ Goražde- Centar za pružanje usluga za MSP;
  - razvijanje programa prezentovanja mogućnosti uključivanja dijaspore i jačanje kapaciteta institucija nadležnih za ova pitanja;
  - program sufinansiranja pripravničkog staža mladih;
  - program sufinansiranja zapošljavanja dugoročno nezaposlenih osoba;
  - program zapošljavanja žena;
  - program obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije;
  - program zapošljavanja dugoročno nezaposlenih osoba sa VSS;
  - program obuke nezaposlenih osoba.

2.2.5. Unaprijeđenje putne infrastrukture

Peti prioritetni cilj Ministarstva za privredu koji se odnosi na unapređenje putne infrastrukture i ostvarivaće se kroz slijedeće aktivnosti:

- izgradnja ceste Sarajevo – Goražde;
- rekonstrukcija mosta „Žrtava genocida u Srebrenici“;
- rekonstrukcija raskrsnice magistralne ceste M-20 i priključne saobraćajnice iz naselja Vitkovići;
- modernizacija magistralne ceste M -20, dionica od priključka ulice 22.maja do priključka ulice Muhidina Mašića Munje;
- modernizacija i rekonstrukcija regionalne ceste R 448 Hrenovica- Goražde;
- izgradnja raskrsnice kružnog toka u ulici Zaima Imamovića;
- sufinansiranje rekonstrukcije i modernizacije objekata saobraćaja u mirovanju;
- izrada projektne dokumentacije za izgradnju mosta preko Drine u Ustikolini.

Imajući u vidu da je put Osanica-Ilovača-Prača proglašen u kategoriju regionalnog puta sa oznakom R 448a, isti će u narednim godinama biti održavan, modernizovan i rekonstruisan od strane Kantonalne Direkcije za ceste BPK Goražde.

2.2.6 Unaprijeđenje infrastrukture u oblasti vodoprivrede i poboljšanje stanja podzemnih i površinskih voda

Šesti prioritetni cilj Ministarstva za privredu, koji se odnosi na unaprijeđenje infrastrukture u oblasti vodoprivrede i poboljšanje stanja podzemnih i površinskih voda ostvarivaće se kroz slijedeće aktivnosti:

- Planiranje i prikupljanje sredstava za finansiranje poslova i zadataka utvrđenih Zakonom o vodama i izrada godišnjeg plana i programa utroška sredstava prikupljenih po osnovu vodnih naknada;
- Sufinansiranja izgradnje, rekonstrukcije i sanacije objekata za zaštitu od štetnog djelovanja voda na vodotocima II kategorije na prostoru Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, objekata za vodosnabdijevanje u saradnji sa lokalnim zajednicama na prostoru Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, objekata za odvodnju i prečišćavanje otpadnih voda;
- Finansiranje i sufinansiranje izrade projektno tehničke dokumentacije iz oblasti vodoprivrede kao i izradu projektno-tehničke dokumentacije za potreba izdavanje koncesija na vodama u skladu sa nadležnostima Ministarstva u ovoj oblasti;
- Analiziranje i praćenje stanja u oblasti korištenja i upotrebe voda, zaštite voda i zaštite od štetnog djelovanja voda;
- Organiziranje vršenja istražnih radova i izrade investiciono-tehničke dokumentacije za radove i aktivnosti vezane za poslove upravljanja vodama.

SOCIJALNA POLITIKA, ZDRAVSTVO, RASELJENA LICA I IZBJEGLICE

Prioritetni ciljevi i mjere u oblasti socijalne politike, zdravstva, raseljenih lica i izbjeglica u 2021. godini su:

1. Razvijanje efikasnog i održivog sistema socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom.

Strateški cilj Ministarstva za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice u 2021. godini je osigurati efikasan i održiv sistem socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom s ciljem ublažavanja posljedica siromaštva i socijalne isključenosti. Ovaj cilj nastojat će se realizirati kroz dosljednu primjenu Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom, te implementaciju strateških dokumenata iz oblasti socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom na nivou Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, te strateških dokumenata na nivou Kantona i Federacije BiH iz oblasti socijalne i dječije zaštite.

Na temelju cilja broj 1. proizilaze slijedeće aktivnosti:

- Provođenje zakona iz oblasti socijalne zaštite, zaštite porodice sa djecom, porodično-pravne zaštite (Implementacija zakonom propisanih obaveza; Rješavanje u drugostepenom upravnom postupku; Izrada informacija, analiza, izvještaja, prikupljanje i obrada podataka; Učešće u izradi zakona, strateških i drugih dokumenata čiji je nosilac izrade Federalno ministarstvo rada i socijalne politike).
- Uspostavljanje i razvijanje sistema socijalnih usluga s ciljem smanjenja socijalne isključenosti kroz praćenje procedure donošenja Zakona o socijalnim uslugama u Federaciji BiH.

- Osiguranje uvjeta za neometano funkcioniranje ustanova socijalne zaštite od značaja za Bosansko-podrinjski kanton Goražde (JU „Dom za stara i iznemogla lica Goražde i JU „Centar za socijalni rad BPK Goražde“).

2. Unaprijeđenje prava i položaja osoba sa invaliditetom i drugih vulnerabilnih kategorija stanovništva

Drugi strateški cilj Ministarstva za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice u 2021. godini je osiguranje kontinuirane zaštite osoba sa invaliditetom, kao i ostalih ugroženih skupina (djece, starijih osoba bez porodičnog staranja) kroz pružanje adekvatne podrške i pomoći, kako bi se unaprijedio i podigao ukupan kvalitet života ovih vulnerabilnih kategorija.

Na temelju cilja 2. proizilaze slijedeće aktivnosti i mjere:

- Zaštita osoba sa invaliditetom i civilnih žrtava rata (dosljedna primjena zakonom propisanih obaveza iz zaštite civilnih žrtava rata).
- Podrška u radu organizacija osoba sa invaliditetom i drugih nevladinih organizacija iz oblasti socijalne i dječije zaštite, te organizacija civilnog društva.

3. Unaprijeđenje zdravstvenog sektora

U okviru planiranih aktivnosti na unaprijeđenju zdravstvenog sektora, neophodno je uskladiti organizaciju i rad zdravstvenih ustanova sa važećim zakonskim propisima iz ove oblasti (ojačati primarnu, specijalističko-konsultativnu i bolničku zdravstvenu zaštitu), ojačati ulogu javno-zdravstvenog sektora te, u skladu sa raspoloživim finansijskim mogućnostima, obezbijediti neophodnu medicinsku opremu i nedostajući visokostručni medicinski kadar.

Na temelju cilja 3. proizilaze slijedeće aktivnosti:

- Kvalitetnije pružanje usluga (primarna zdravstvena zaštita sa posebnom pažnjom na poboljšanje dostupnosti stanovništvu usluga porodične medicine kako u urbanim, tako i ruralnim sredinama, specijalistička zdravstvena zaštita, bolnička zdravstvena zaštita, javno zdravstvo i sl.), kao i proširivanje obima i vrste zdravstvenih usluga baziranih na savremenim medicinskim dostignućima i novim zdravstvenim tehnologijama.
- Jačanje tehničke opremljenosti i dijagnostike javnih zdravstvenih ustanova sa područja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde kroz završavanje i nabavku neophodne medicinske i dijagnostičke opreme neophodne za normalno funkcionisanje javnih zdravstvenih ustanova sa područja BPK Goražde, a u skladu sa raspoloživim finansijskim mogućnostima.
- Obezbeđivanje neophodnog medicinskog kadra kroz specijalizacije, specijalističko usavršavanje, angažman ljekara specijalista (spoljni saradnici) za čije usluge postoji

potreba, obezbjeđivanje medicinske opreme i prostora i dodatne obuke postojećeg medicinskog osoblja u cilju smanjenja troškova liječenja van Kantona.

- Unaprijeđenje usluga u sektoru zdravstva na području BPK Goražde kroz kontinuirano uvođenje novih medicinskih tehnologija i disciplina u vidu uspostave centralne zdravstvene platforme (uvođenje i razvoj informacionog sistema i komunikacionih tehnologija u zdravstvenom sektoru).
- U saradnji sa lokalnom zajednicom, a u skladu sa finansijskim mogućnostima Ministarstva, obezbijediti uslove za uspostavu Službe hitne medicinske pomoći.
- Nastavak provođenja aktivnosti na uspostavi Dijaliznog centra na području BPK Goražde (pri JZU Kantonalna bolnica Goražde).
- Analiza rada i finansijskog poslovanja u zdravstvenim ustanovama, te jačanje finansijske odgovornosti, kontrole i upravljanja u zdravstvenom sektoru.
- Unaprijeđenje kvaliteta i efikasnosti snabdijevanja stanovništva BPK Goražde lijekovima na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguiranja kroz usklađivanje Pozitivne liste lijekova Bosansko-podrinjskog kantona Goražde sa odlukama Vlade Federacije BiH i Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH.

1. Podrška procesu održivog povratka na prostoru Gornje-drinske regije i poboljšanje uslova života raseljenih lica koja borave na prostoru Bosansko-podrinjskog kantona Goražde

Podrška održivom povratku jedan je od prioritarnih ciljeva Ministarstva za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice. Kroz ovaj cilj Ministarstvo će, u skladu sa finansijskim mogućnostima, obezbijediti podršku procesu održivog povratka na prostoru BPK Goražde, kao i susjednih općina RS kroz podršku u dostizanju održivih uslova za povratak i kroz stvaranje uslova za ekonomski razvoj povratničkih područja, pružanje pomoći raseljenim licima koji se nalaze na prostoru BPK Goražde u obezbjeđivanju uslova za njihov povratak u prijeratna mjesta boravka i poboljšanje uslova stanovanja raseljenim licima koji se nalaze u alternativnim smještajima i kolektivnim centrima na području Kantona, kao i osiguranje socijalnih prava ovih kategorija.

Mjere i aktivnosti koje proizilaze na temelju ovog cilja su slijedeće:

- Podrška održivom povratku podrazumijeva podršku razvoju nepoljoprivrednog porodičnog biznisa za povratnike koji imaju započeti ili žele pokrenuti mali biznis u povratničkom mjestu ili imaju potencijal za generisanje prihoda na tržište, podrška razvoju turističkih kapaciteta, vjerskih i kulturno-historijskih spomenika u povratničkim područjima, kao i finansiranje/sufinansiranje projekata koji prate proces povratka ili čine poboljšanje uslova života raseljenih u BPK Goražde, a za čiju realizaciju su zadužena druga pravna lica.

- Poboljšanje stambenih uslova kroz alternativni smještaj raseljenih lica koji borave na području BPK Goražde, te proces zatvaranja kolektivnih centara. Ministarstvo će kroz ovaj cilj obezbijediti finansijsku pomoć raseljenim licima i povratnicima koji koriste alternativni smještaj na prostoru BPK Goražde, te pružiti podršku jedinicama lokalne samouprave i nevladinim organizacijama u njihovim aktivnostima koje se odnose na zatvaranje postojećih kolektivnih centara na području Kantona.
- Osiguranje socijalnih prava raseljenih lica i povratnika koji borave na prostoru BPK Goražde i susjednih općina Republike Srpske. Kroz ovaj cilj, a u skladu sa Zakonom o raseljenim licima i povratnicima u FBiH i izbjeglicama iz BiH omogućit će se pomoć u rješavanju egzistencijalnih potreba najugroženijih lica, izbjeglica i povratnika kroz obezbjeđenje prehrambeno-higijenskih paketa. Takođe, obezbijedit će se zdravstvena zaštita za raseljene osobe i povratnike u BPK Goražde, djeci predškolskog uzrasta i starijim licima preko 65 godina života, kao i povratnicima iz BPK Goražde u susjedne općine RS, a koji to pravo nisu ostvarili ni po kom osnovu.
- Uspostavljanje sistema prihvata osoba deportovanih iz inostranstva po Sporazumu o Readmisiji.

BORAČKA PITANJA

Strateški cilj u oblasti boračkih pitanja u 2021. godini, jeste unapređenje statusa pripadnika boračkih populacija i zaštita tekovina njihove borbe za očuvanje Bosne i Hercegovine.

U skladu sa strateškim ciljem, Ministarstvo za boračka pitanja definisalo je slijedeće prioritetne ciljeve za 2021. godinu:

- efikasnija implementacija dopunskih prava branilaca i članova njihovih porodica,
- aktivna uloga u obilježavanju značajnih događaja i datuma.

2.1. Efikasnija implementacija dopunskih prava

Ministarstvo za boračka pitanja ne može uticati na obim i način isplate prava priznatih federalnim zakonima, ali može uticati na ona priznata Zakonom o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde.

Nakon donošenja federalnog Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine Federacije BiH“, broj: 54/19), obaveza Kantona je usklađivanje kantonalnih propisa sa ovim Zakonom, što iziskuje dodatna novčana sredstva, posebno za isplatu novčane egzistencijalne naknade nezaposlenim demobiliziranim braniocima mlađih od 57 godina, te osiguranje drugih prava.

Očekivani rezultati koji se planiraju postići implementacijom ovog prioritetnog cilja su bolja usmjerenost budžetskih sredstava namijenjenih implementaciji dopunskih prava ka najugroženijim pripadnicima boračkih populacija. Na ovaj način, uz ista budžetska sredstva, postići će se veći efekti.

U okviru ovog cilja, shodno raspoloživim sredstvima, posebnu pažnju Ministarstvo za boračka pitanja će posvetiti nesmetanom korištenju pojedinačnih dopunskih prava branilaca i članova njihovih porodica utvrđenih Zakonom od najvećeg značaja za njihov socijalni status (egzistencijalna naknada nezaposlenim demobilisanim borcima, pomoć u liječenju, pomoć u slučaju smrti i dr.), te podršci radu Fondacije „Istina za Goražde“.

2.2. Aktivna uloga u obilježavanju značajnih događaja i datuma

U prethodnom periodu, na prijedlog Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde odnosno Ministarstva za boračka pitanja, Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde donijela je Odluku o utvrđivanju „Kalendara obilježavanja značajnih događaja, datuma i ličnosti u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde“ kojom su preciznije definisani događaji, datumi i ličnosti iz bliske prošlosti koji zaslužuju da se ne zaborave, čime su se stvorile pretpostavke Ministarstvu za boračka pitanja za njihovo dostojanstveno obilježavanje i očuvanje tekovina borbe za Bosnu i Hercegovinu.

Uvažavajući nove inicijative građana za redefinisane pojedinih datuma, u 2021. godini Ministarstvo će inicirati donošenje Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o utvrđivanju Kalendara, kako bi se stvorile pretpostavke za dostojanstveno obilježavanje događaja, datuma i ličnosti iz odbrambeno-oslobodilačkog rata 1992.-1995. godina na zadovoljstvo svih građana BPK Goražde.

U cilju valorizacije doprinosa u odbrambeno-oslobodilačkom ratu 1992.-1995. godina nastaviti će se aktivnosti na izgradnji/rekonstrukciji Centralnog spomen obilježja braniocima Goražda, kao i drugim projektima, kao što je izgradnja spomen-obilježja komandantu Zaimu Imamoviću, te uređenje i održavanje ostalih spomen obilježja iz odbrambeno-oslobodilačkog rata.

Obilježavanje značajnih događaja i datuma je kontinuirana obaveza Ministarstva koja će se sprovoditi uz saradnju sa udruženjima boračkih populacija sa prostora Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, a u skladu sa Kalendarom usvojenim od strane Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, sa tendencijom ukрупnjavanja obilježavanja događaja i datuma.

2.3. Ostali ciljevi u skladu s nadležnostima

Tokom 2021. godine Ministarstvo za boračka pitanja će provoditi aktivnosti u okviru svojih nadležnosti na implementaciji slijedećih ostalih ciljeva u skladu sa zakonima, strategijama i akcionim planovima:

- Praćenje stanja u oblasti boračko-invalidske zaštite i poduzimanje odgovarajućih mjera;
- Osiguranje neometanog funkcionisanja informacionog sistema boračko-invalidske zaštite uspostavljenim na nivou Federacije Bosne i Hercegovine (ISVDV);
- Ažuriranje baza podataka korisnika dopunskih prava;
- Saradnja sa lokalnim zajednicama na realizaciji projekata iz oblasti boračko-invalidske zaštite;
- Pružanje pomoći porodicama pripadnika boračkih populacija osumnjičenih za ratne zločine;

- Efikasan rad udruženja boračkih populacija;
- Neometano održavanje sportskih manifestacija invalida.

OBRAZOVANJE, MLADI, NAUKA, KULTURA I SPORT

Strateški ciljevi u oblastima obrazovanja, mladih, nauke, kulture i sporta za 2021. godinu proizilaze iz nastavka kontinuiranih aktivnosti definisanih u zakonskom okviru predškolskog, osnovnog, srednjeg, visokog obrazovanja, mladih, sporta, nauke i kulture, a odnose se na slijedeće:

1. Unaprjeđenje obrazovanja na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde kroz razvoj četiri nivoa obrazovanja
Realizacija ovog strateškog cilja zasniva se na specifičnim ciljevima za 2021. godinu i to:

Razvoj predškolskog odgoja i obrazovanja

Predškolski odgoj i obrazovanje je sastavni dio jedinstvenog odgojno obrazovnog sistema u Bosni i Hercegovini. On je prvi poseban i specifičan stepen odgojno obrazovnog sistema koji se bavi odgojem djece predškolske dobi uzrasta od 6 mjeseci do polaska u osnovnu školu. Predškolski odgoj i obrazovanje određuju pojmovi odgoj, obrazovanje, njega i zaštita. Aktivnosti koje će se realizovati u 2021. godini po ovom strateškom cilju su:

- Stvaranje uslova za nastavak realizacije obaveznog programa za djecu pred polazak u osnovnu školu, kao aktivnosti koja je u dosadašnjem periodu realizovana u 100% obimu, a sve u zavisnosti od epidemiološke situacije izazvane pandemijom Covid 19.
- Stvaranje što boljih uslova u predškolskim ustanovama kako bi se boravak djece učinio što ugodnijim.
- Omogućavanje besplatnih ljekarskih pregleda za svu djecu koja pohađaju obavezni program pred polazak u osnovnu školu.

Razvoj osnovnog odgoja i obrazovanja

Svrha osnovnog odgoja i obrazovanja je da kroz optimalni intelektualni, fizički, moralni i društveni razvoj pojedinca, a u skladu sa njegovim mogućnostima i sposobnostima, doprinese stvaranju društva zasnovanog na vladavini zakona i poštivanju ljudskih prava, te doprinese njegovom ekonomskom razvoju koji će osigurati najbolji životni standard za sve građane. Aktivnosti koje će se realizovati u 2021. godini po ovom strateškom cilju su:

- Stvaranje što boljih uslova za realizaciju odgojno obrazovnog rada u svim osnovnim školama na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, a koje se ogleda u slijedećem:
- Opremanje školskih prostora, te nabavku opreme i učila, a sve u cilju stvaranja što boljih uslova za odvijanje nastavnog procesa,
- Nabavka besplatnih udžbenika za što veći broj djece,
- Nastojanje da se za što veći broj djece koja stanuju na udaljenosti većoj od 4 km obezbijedi prevoz do škole,

- Kontinuirana edukacija nastavnog osoblja, kroz održavanje seminara, okruglih stolova itd.
- Implementacija ZJNPP zasnovanih na ishodima učenja.

Razvoj srednjeg obrazovanja i odgoja

Srednje obrazovanje i odgoj je djelatnost od posebnog društvenog interesa. Svrha srednjeg obrazovanja je da kroz intelektualni, fizički, moralni i društveni razvoj pojedinca, u skladu sa njegovim mogućnostima i sposobnostima, doprinese stvaranju društva zasnovanog na vladavini zakona i poštivanju ljudskih prava, te doprinese njegovom društveno - ekonomskom razvoju koji će doprinijeti unaprjeđenju životnog standarda građana. Aktivnosti koje će se realizovati u 2021. godini po ovom strateškom cilju su:

- Stvaranje što boljih uslova za realizaciju odgojno obrazovnog rada u svim srednjim školama na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, a koje se ogleda u slijedećem:
- Opremanje školskih prostora, te nabavku opreme i učila, a sve u cilju stvaranja što boljih uslova za odvijanje nastavnog procesa,
- Nastojanje da se za što veći broj djece koja stanuju na udaljenosti većoj od 4 km obezbjedi finansiranje prevoza do škole,
- Kontinuirana edukacija nastavnog osoblja, kroz održavanje seminara, okruglih stolova itd,
- Nastaviti provođenje politike upisa učenika u srednje škole u skladu sa iskazanim potrebama tržišta rada,
- Nastaviti saradnju sa poslovnih subjektima u pogledu provođenja praktične nastave,
- Vršiti provjere ispunjavanja uslova poslovnih subjekata u pogledu izvođenja praktične nastave,
- Uključiti što veći broj učenika u provođenje praktične nastave kod poslovnih subjekata,
- Implementacija ZJNPP zasnovanih na ishodima učenja,
- Provođenje aktivnosti koje su definisane Zakonom o obrazovanju odraslih na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, a koji ima za cilj poboljšati obrazovne i kvalifikacione strukture i unapređenje mogućnosti zapošljavanja stanovništva, omogućiti sticanje najmanje osnovnog obrazovanja, podizati osnovnu i funkcionalnu pismenost odraslih, osposobljavati za zapošljavanje odraslih lica koja nemaju završeno formalno obrazovanje i sticanje kvalifikacija za prvo zanimanje, omogućavati dalje obrazovanje i obuku, odnosno mogućnost dokvalifikacije, prekvalifikacije i kontinuiranog stručnog usavršavanja tokom cijelog radnog i životnog vijeka, omogućavati obrazovanje i sticanje znanja, vještina i kompetencija u skladu sa ličnim sposobnostima, afinitetima i životnom dobi pojedinca, omogućavati formalno/javno priznavanje i potvrđivanje rezultata prethodnog učenja, odnosno stečenih znanja, vještina i kompetencija, bez obzira na način njihovog sticanja, stvarati osnove za održivi društveno-ekonomski razvoj na lokalnom, kantonalnom, entitetskom i državnom nivou, povećati profesionalnu mobilnost i fleksibilnost radno aktivnog stanovništva, smanjiti siromaštvo, ostvariti jednakosti, socijalnu uključenost i međugeneracijske solidarnosti, unaprijediti kvalitet života - ličnog,

porodičnog, prirodnog i socijalnog okruženja, razvijati demokratiju, interkulturalnost i toleranciju, omogućiti integraciju u evropski društveni i ekonomski prostor uvažavajući evropske obrazovne okvire.

Razvoj visokog obrazovanja

Djelatnost visokog obrazovanja je od posebnog društvenog interesa za Bosansko-podrinjski kanton Goražde i dio je međunarodnog, a posebno evropskog obrazovnog, naučnog odnosno umjetničkog prostora. Aktivnosti koje će se realizovati u 2021. godini po ovom strateškom cilju su:

- Adekvatno normativno uređenje visokog obrazovanja, a koje se prvenstveno odnosi na donošenje podzakonskih akata, te provesti postupak akreditacije visokoškolske ustanove,
- U cilju realizacije iskazanih potreba tržišta rada nastaviti pružati podršku studentima kroz dodjelu studentskih stipendija u skladu sa Kriterijima donešenim od strane Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

2. Unaprijeđenje nauke i kulture

Pod kulturnom djelatnošću, podrazumijevaju se svi oblici stvaralaštva, prenošenja i očuvanja kulturnih vrijednosti u oblasti književne, muzičke, plesne, pozorišne, likovne, filmske i video djelatnosti, očuvanja kulturnog i prirodnog naslijeđa, arhivske, muzejske, izložbene i bibliotečke djelatnosti, kao i izdavaštva, kinematografije i radija i televizije. Kada je riječ o tehničkoj kulturi, osnovni ciljevi u oblasti tehničke kulture su: razvitak i afirmacija tehničke kulture, podsticanje na stvaralački naučni rad, tehnički odgoj i obrazovanje, unaprijeđenje inovatorstva, širenje naučnih i tehničkih dostignuća, afirmiranje tehničkih sportova i naučno i tehničko osposobljavanje građana. Aktivnosti koje će se realizovati u 2021. godini po ovom strateškom cilju su:

- Adekvatno normativno uređenje, a koje se prvenstveno ogleda u donošenju Zakona o kulturi.
- Promocija kulture, te selekcija kulturnih dešavanja kroz realizaciju Kalendara i sufinansiranje važnih kulturnih dešavanja na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde u većem novčanom iznosu u odnosu na prethodne godine.
- Uspostavljenih partnerskih odnosa sa institucijama u oblasti kulture, tehničke kulture i informisanja, te ovim institucijama osigurati podršku kroz finansiranje i sufinansiranje projekata.
- Provođenje aktivnosti od strane savjeta za kulturu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde kao savjetodavnog tijela Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

3. Unaprijeđenje sporta

Sport je djelatnost od javnog interesa u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde i općinama u njegovom sastavu. Javni interesi i ciljevi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i općina u njegovom sastavu u sportu su: razvijanje svijesti građana, posebno mladih i lica sa invaliditetom o sportu i njegovim vrijednostima, doprinos vaspitanju, obrazovanju i razvoju djece i omladine, podsticanje i afirmiranje sporta i njegovih vrijednosti kao dijela kulture i ukupnih, materijalnih i duhovnih vrijednosti društva, očuvanje zdravlja kao osnove svake ljudske aktivnosti, radne produktivnosti, izražavanja stvaralaštva i humanog življenja, podsticanje sistematskog i organiziranog bavljenja sportom u slobodno vrijeme, sistemsko stvaranje uslova za ostvarivanje vrhunskih sportskih rezultata, organizacija sistema takmičenja u skladu sa pravilima međunarodnih sportskih federacija, sport za lica sa invaliditetom, školski i studentski sport. Aktivnosti koje će se realizovati u 2021. godini po ovom strateškom cilju su:

- Podrška, podsticanje i promovisanje takmičarskog sporta kroz podršku Redovnih i Dodatnih programa registrovanih sportskih klubova te podrška programima korištenje sportskih objekata.
- Podrška, podsticanje i promovisanje školskog sporta kroz podršku Redovnih programa Aktiva nastavnika tjelesnog i zdravstvenog odgoja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde. Pokretanje nogometnih takmičenja u osnovnim školama u saradnji sa Nogometnim savezom BiH.
- Podrška, podsticanje i promovisanje sporta lica sa invaliditetom kroz podršku Redovnih programa Sportskog saveza za sport i rekreaciju invalida u sklopu kojeg djeluju sportski klubovi lica sa invaliditetom.
- Podrška, podsticanje i promovisanje rekreativnog sporta kroz podršku Redovnih programa i Dodatnih programa sportskih klubova - udruženja sportske rekreacije.
- Podrška adaptaciji, sanaciji i rekonstrukciji sportskih objekata na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde u cilju njihove modernizacije i iskoristivosti.
- Unaprijeđenje aktivnosti na sprečavanju nasilja i nedoličnog ponašanja na sportskim priredbama.

4. Unaprijeđenje mladih

Zakonom o mladima Federacije Bosne i Hercegovine definisano je da se mladim osobama smatraju lica od petnaest do trideset godina starosti, dok su prema definiciji Ujedinjenih nacija mladi osobe između petnaest i dvadeset i četiri godine. S tim u vezi, Bosansko-podrinjski kanton Goražde ima obavezu samostalnog osiguranja minimuma mjera na planu rada sa mladima i omladinskim aktivnostima. Aktivnosti koje će se realizovati u 2021. godini po ovom strateškom cilju su:

- Provođenje obaveza utvrđenih Zakonom o mladima u Federaciji Bosne i Hercegovine, te realizaciju aktivnosti u skladu sa Programom utroška sredstava Tekući transferi pojedincima – za mlade i Tekući transferi neprofitnim organizacijama – za mlade,
- Donošenje Strategije razvoja omladinske politike Bosansko-podrinjskog kantona Goražde 2021.-2025.,

- Jačanje kapaciteta mladih ljudi i omladinskih udruženja kroz podršku njihovih projektnih aktivnosti,
- Nastavak saradnje sa omladinskim udruženjima i nevladinim organizacijama s ciljem aktivizma mladih.

5. Unaprijeđenje provođenja aktivnosti u oblasti bezbjednosti saobraćaja.

U oblasti bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini za 2021. godinu Ministarstvo će nastaviti raditi na obezbjeđivanju uslova za što kvalitetnije provođenje ispita za vozače motornih vozila, ispita za dobijanje licence, kao i ispita za dobijanje dozvole vozač - instruktor motornih vozila, te izvršiti provjeru ispunjavanja uslova za rad auto škola. Također, radit će se na permanentnoj edukaciji svih aktera koji učestvuju u obavljanju poslova propisanih Zakonom o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini, a koji su stavljeni u nadležnost ovog Ministarstva.

PRAVOSUĐE, UPRAVA I RADNI ODNOSI

Strateški ciljevi u oblasti pravosuđa, uprave i radnih odnosa Bosansko-podrinjskog kantona Goražde proizilaze iz strateškog okvira koji sačinjavaju Strategija reforme javne uprave u BiH i Strategije razvoja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za period 2021. - 2027. godina.

1. Strateški ciljevi Ministarstva

1.1 Poboljšanje efikasnosti i transparentnosti iz oblasti pravosuđa

Sažetak prioriteta u okviru ovog strateškog cilja odnosi se na kontinuirano poduzimanje aktivnosti na osiguranju uslova za kvalitetno funkcionisanje i izgradnju pravosudnih institucija Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i očuvanje njihovih temeljnih vrijednosti. Kontinuirano će se poduzimati aktivnosti na obezbjeđenju materijalnih sredstava za rad pravosudnih institucija, u cilju jačanja nezavisnosti, samostalnosti i efikasnosti.

Takođe će se pratiti nadzor sistema izvršenja krivičnih sankcija u cilju osiguranja napretka u sistemu izvršenja krivičnih sankcija u Federaciji BiH i njegovo usklađivanje sa Evropskim obavezama i standardima, gdje će se povećati aktivnosti na provođenju alternativnog izvršenja krivičnih sankcija putem rada u zajednici, odnosno rada za opće dobro na slobodi zašto su u prethodnom periodu stvoreni svi preduslovi i obezbjeđene kompletne infrastrukture za izvršenje pomenute sankcije.

1.2. Poboljšanje efikasnosti, ekonomičnosti i transparentnosti iz oblasti javne uprave

Aktivnosti u ovom strateškom cilju sastoje se od normativnih poslova i drugih poslova u okviru oblasti uprave. Zadaci će biti usmjereni na unapređenje sistema javne uprave radi osiguranja i zaštite javnog interesa, zakonitog djelovanja i pružanja usluga u ostarivanju prava građana i privrednih subjekata, jer je zajednički cilj izgradnja moderne i prema građanima usmjerene javne uprave.

U cilju jačanja integriteta, objektivnosti, nepristrasnosti i transparentnosti u vršenju javnih funkcija i podizanje nivoa povjerenja građana u institucije Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde je uspostavila Registar zaposlenih i imenovanih lica na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde. Razlozi za uspostavljanje Registra zaposlenih i imenovanih lica u javnom sektoru, sadržani su u potrebi, smanjivanja mogućnosti za zloupotrebu, kao i povećanju transparentnosti javnog sektora s ciljem povećanja stepena povjerenja građana u rad kantonalnih organa uprave i institucija.

S tim u vezi, Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, vršit će kontinuirane provjere i ažuriranje podataka u Registru u saradnji sa svim kantonalnim institucijama.

Takođe, poduzimat će se kontinuirane aktivnosti vezane za sprovedbu Akcionog plana za reformu javne uprave na sektorskom nivou i unutar Bosansko-podrinjskog kantona kao i aktivnosti i mjere putem kojih će se nastojati unaprijediti zaštita zakonitosti u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde, kao i mjere iz Strategije razvoja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za period 2021.-2027.godina.

Strateški ciljevi u oblasti pravosuđa, uprave i radnih odnosa Bosansko-podrinjskog kantona Goražde proizilaze iz strateškog okvira koji sačinjavaju Strategija reforme javne uprave u BiH, Akcionog plana za borbu protiv korupcije za period 2016.-2020. godina i Strategije razvoja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za period 2016. - 2020. godina. Iz pomenutog strateškog okvira proizilaze slijedeći strateški ciljevi:

2. Strateški ciljevi u oblasti pravosuđa, uprave i radnih odnosa

2.1. Poboljšanje efikasnosti i transparentnosti iz oblasti pravosuđa

Sažetak prioriteta u okviru ovog strateškog cilja odnosi se na kontinuirano poduzimanje aktivnosti na osiguranju uslova za kvalitetno funkcionisanje i izgradnju pravosudnih institucija Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i očuvanje njihovih temeljnih vrijednosti. Kontinuirano će se poduzimati aktivnosti na obezbjeđenju materijalnih sredstava za rad pravosudnih institucija, u cilju jačanja nezavisnosti, samostalnosti i efikasnosti.

Takođe će se pratiti nadzor sistema izvršenja krivičnih sankcija u cilju osiguranja napretka u sistemu izvršenja krivičnih sankcija u Federaciji BiH i njegovo usklađivanje sa Evropskim obavezama i standardima, gdje će se povećati aktivnosti na provođenju alternativnog izvršenja krivičnih sankcija putem rada u zajednici, odnosno rada za opće dobro na slobodi zašto su u prethodnom periodu stvoreni svi preduslovi i obezbjeđena kompletne infrastrukture za izvršenje pomenute sankcije.

2.2. Poboljšanje efikasnosti, ekonomičnosti i transparentnosti iz oblasti javne uprave

Aktivnosti u ovom strateškom cilju sastoje se od normativnih poslova i drugih poslova u okviru oblasti uprave. Zadaci će biti usmjereni na unapređenje sistema javne uprave radi osiguranja i zaštite javnog interesa, zakonitog djelovanja i pružanja usluga u ostarivanju prava građana i privrednih subjekata, jer je zajednički cilj izgradnja moderne i prema građanima usmjerene javne uprave.

Takođe, poduzimat će se kontinuirane aktivnosti vezane za sprovedbu Akcionog plana za reformu javne uprave na sektorskom nivou i unutar Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, kao i aktivnosti i mjere putem kojih će se nastojati unaprijediti zaštita zakonitosti u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde, kao i aktivnosti vezane za Akcioni plan Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za borbu protiv korupcije 2016.-2020. i Strategije razvoja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za period 2016. -2020.

UNUTRAŠNJI POSLOVI

Strateški ciljevi u oblasti unutrašnjih poslova, odnosno policijskih poslova usklađeni su i proizilaze iz razvojnih odnosno strateških dokumenta na nivou BiH, FBiH i Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljem tekstu: Kantona), a posebno sa Strategijom razvoja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2016.-2020. godinu u skladu sa nadležnostima Ministarstva i Uprave policije navedenih u tački I - ovog Programa.

Strateški ciljevi Ministarstva i Uprave policije su:

1. Povećati stepen pravne i stvarne sigurnosti građana, zaštite i poštivanja ljudskih prava, sloboda i dostojanstva svih građana Kantona, u dijelu za koji su nadležni Ministarstvo i Uprava policije.

Realizacija ovog strateškog cilja zasniva se na dva specifična cilja za 2021. godinu i to:

1.1. Veći stepen zakonitosti, efikasnosti i etičnosti u postupanju uposlenih, a posebno policijskih službenika pri primjeni policijskih ovlaštenja, koji će se realizovati kroz:

1.1.1. Edukaciju državnih službenika i namještenika koji rade na poslovima izdavanja ličnih dokumenta i saobraćajnih isprava u skladu sa Planom edukacije državnih službenika i namještenika, te edukaciju policijskih službenika u oblasti primjene policijskih ovlaštenja u skladu sa Planom edukacije policijskih službenika, uz istovremeno osiguranje uslova da svi uposleni u Ministarstvu i Upravi policije pohađaju edukacije koje su organizovane od drugih subjekata, a koje mogu doprinijeti postizanju veće zakonitosti i profesionalnosti u obavljanju poslova koji su u neposrednoj vezi sa ovim ciljem.

1.1.2. Primjenu etičkog kodeksa za policijske službenike kojim se određuju etičke i zakonske smjernice za profesionalno vršenje dužnosti policijskih službenika.

1.1.3. Unutrašnje inspekcije, revizije i kontrole rada policijskih službenika u skladu sa Planom unutrašnje kontrole koji provodi Jedinica za profesionalne standarde i edukaciju, te praćenja zakonitosti postupanja policijskih službenika i nadzor nad radom organizacione jedinice koja vrši poslove izdavanja ličnih dokumenata, saobraćajnih isprava, prijave i odjave prebivališta i određivanja jedinstvenog matičnog broja za građane u skladu sa Planom nadzora nad radom ove organizacione jedinice.

1.1.4. Intenzivniju saradnju policijskih službenika sa građanima putem policijskih službenika za rad policije u zajednici kroz projekat "Rad policije u zajednici".

2. Unapređenje borbe protiv svih oblika kriminala, a posebno u oblasti korupcije, terorizma, zloupotrebe opojnih droga, trgovine ljudima, maloljetničke delinkvencije, krađe sa akcentom na krađu motornih vozila, te krivičnih djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava.

Realizacija ovog strateškog cilja zasniva se na specifičnim ciljevima za 2021. godinu i to:

2.1. Poboljšanje rezultata rada i efikasnosti policijskih službenika u borbi protiv svih oblika krivičnih djela, a naročito korupcije, zloupotrebe opojnih droga od strane mladih, terorizma, trgovine ljudima, krađe motornih vozila, koji će se realizovati kroz sljedeće aktivnosti:

2.1.1. Unaprijediti aktivnosti na suzbijanju kriminala i stepena otkrivenosti počinitelja krivičnih djela nadogradnjom postojećeg video nadzora na ključnim mjestima u Gradu i općinama na području Kantona i programe edukacije najmlađih populacija u pogledu izbjegavanja rizičnih ponašanja, zloupotrebe droga, nasilja, upotrebe oružja i dr., što će doprinijeti da se osigura sigurno okruženje u BPK-a Goražde i smanji broj narušavanja JRM, naročito u ugostiteljskim objektima i mjestima sportskih takmičenja.

2.1.2. Provođenje aktivnosti planiranih za 2021. godinu Strategije za borbu protiv trgovine ljudima Bosne i Hercegovine 2020.-2023. godina, Planom integriteta Ministarstva za unutrašnje poslove Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i Uprave policije i saradnju sa finansijskom policijom, nadležnim inspeksijskim organima i drugim policijskim organima na svim nivoima vlasti u BiH.

2.1.3. Edukacija mladih u vezi sprječavanja zloupotrebe opojnih droga od strane mladih kroz provođenje projekta "Život bez droge", kojim će biti obuhvaćena sva djeca iz osnovnih i srednjih škola sa područja Kantona, te provođenje i učešće u drugim javnim kampanjama koje imaju za cilj sprječavanje zloupotrebe opojnih droga.

2.1.4. Provođenje aktivnosti planiranih za 2021. godinu Akcionim planom Federalne uprave policije u borbi protiv terorizma, Akcionim planom Uprave policije i Memorandumom o saradnji u borbi protiv terorizma potpisanog sa Federalnom upravom policije.

2.1.5. Provođenje aktivnosti iz nadležnosti Uprave policije predviđenih za 2021. godinu Strategije za borbu protiv trgovine ljudima Bosne i Hercegovine. Poseban akcent staviti na migrantsku krizu, prikupljanje podataka, te ostvarivanje saradnje sa drugim institucijama u BiH, u cilju sprječavanja krijumčarenja migranata. Također, shodno procjeni, sačinjavati planove rada na nivou Sektora kriminalističke policije i Uprave policije po ovoj problematici.

2.1.6. Formiranje operativnih timova za rad na sprječavanju i otkrivanju krivičnih djela krađe motornih vozila, sačinjavanja posebnih planova rada i analiza stanja u ovoj oblasti uz uključivanje policijskih službenika Jedinice za podršku i policijskih službenika koji rade na poslovima kontrole saobraćaja.

2.1.7. Provođenje svih aktivnosti u borbi protiv nedozvoljene trgovine malim oružjem i lakim naoružanjem.

2.1.8. Nakon što je Federalno ministarstvo zdravstva donijelo naredbu o proglašenju epidemije zarazne bolesti COVID-19 za ugroženo područje, teritorij Federacije Bosne i Hercegovine, policijski službenici Uprave policije redovno preduzimaju mjere i radnje iz svoje

nadležnosti, a u cilju realizacije naredbi donijetih od strane nadležnih organa. Uprava policije će i u narednom periodu nastaviti provoditi pojačane aktivnosti na suzbijanju širenja zaraznih bolesti, shodno važećim zakonskim i podzakonskim propisima, te u saradnji sa nadležnim institucijama preduzimati zakonom propisane mjere i radnje.

2.1.9. Proaktivno djelovanje policijskih službenika, sačinjavanje analitičkih izvještaja iz oblasti svih vrsta krivičnih djela i pojačan operativni rad policijskih službenika u skladu sa operativnim planovima iz oblasti svih vrsta krivičnih djela, uključujući i nelegalnu prodaju akciznih roba i obavještanje nadležnih organa u vezi sa tim. Shodno prikupljenim saznanjima, procjeni i potrebi, periodično sačinjavati posebne operativne planove rada.

2.1.10. Saradnju sa nadležnim tužilaštvima, sudovima i drugim policijskim organima. Učestvovanje u svim planiranim aktivnostima, operativnim akcijama, planovima pojačanih aktivnosti, koje se organizuju na federalnom i državnom nivou, a gdje je predviđeno učešće entitetskih i kantonalnih policijskih agencija.

2.1.11. Materijalno-tehničko opremanje Sektora kriminalističke policije, odnosno policijskih službenika u Sektoru kriminalističke policije.

2.1.12. Edukacija policijskih službenika u oblasti otkrivanja i prevencije svih oblika krivičnih djela u skladu sa Planom edukacije policijskih službenika i učešćem policijskih službenika u edukacijama organizovanim od strane drugih organizacija. Poseban akcent staviti na obuku iz oblasti posebnih istražnih radnji.

2.2. Doprinos procesuiranju predmeta ratnih zločina, koji će se realizovati kroz:

2.2.1. Prikupljanja kriminalističko-obavještajnih informacija o počinjenim krivičnim djelima ratnog zločina na području Kantona i šire i dostavljanje nadležnom tužilaštvu.

2.2.2. Raditi na primjeni revidirane strategije BiH za oblast istraživanja i procesuiranja ratnih zločina počinjenih u BiH za period 2018.-2023. godina.

2.2.3. Povećati nivo saradnje sa tužiocima Tužilaštva BiH i interesovanje za predmete ratnih zločina koji su nakon istrage u Sektoru kriminalističke policije upućeni Tužilaštvu BiH na postupanje.

2.3. Implementacija Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku FBiH, što će se realizovati kroz:

2.3.1. Provođenje edukativnih programa za mlade u osnovnim i srednjim školama na području Kantona koja će obuhvatiti i nastavno osoblje (profesore, pedagoge i psihologe) u saradnji sa odgojno obrazovnim institucijama.

2.3.2. Edukacija policijskih službenika u vezi sa Zakonom o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku FBiH.

2.3.3. Edukacija policijskih službenika u vezi sa izricanjem mjere policijsko upozorenje.

2.3.4. Provođenje edukativnih programa u vezi sa problemima "Vršnjačkog nasilja" u saradnji sa osnovnim i srednjim školama na području Kantona.

3. Povećanje sigurnosti saobraćaja na cestama.

Realizacija ovog strateškog cilja zasniva se na specifičnim ciljevima za 2021. godinu i to:

3.1. Veći stepen poštivanja saobraćajnih propisa od strane učesnika u saobraćaju sa akcentom na smanjenje broja povrijeđenih i poginulih osoba u saobraćajnim nesrećama, koji će se realizovati kroz:

3.1.1. Povećati sigurnost saobraćaja na cestama nadogradnjom postojećeg video nadzora na ključnim mjestima u Gradu i općinama na području Kantona, proširenje radarskog sistema na saobraćajnicama i unapređenje sistema kontrole i regulisanja saobraćaja sa ciljem da se smanji broj saobraćajnih nezgoda i njihovih posljedica (smrtno stradalih, teže i lakše povrijeđenih lica).

3.1.2. Pojačan nadzor nad svim učesnicima u saobraćaju, na mjestima na kojima je zabilježeno učestalo kršenje saobraćajnih propisa u skladu sa planovima rada pojačanog nadzora.

3.1.3. Učešće i provođenje edukacija djece u svim osnovnim školama na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde u saradnji sa odgojno-obrazovnim institucijama.

3.2. Doprinijeti zaštiti cesta od daljnjeg propadanja i većoj zaštiti učesnika saobraćaja, koji će se realizovati putem:

3.2.1. Iniciranje pojačanih kontrola teretnih vozila na kojima teret prelazi propisanu težinu ili nije dovoljno osiguran u skladu sa planovima pojačanog nadzora, sa JP Ceste Federacije BiH i Kantonalnom Direkcijom cesta.

3.2.2. Dostavljanje inicijativa za otklanjanje uočenih nedostataka na cestama nadležnim organima.

3.3. Povećanje stepena efikasnosti i stručnosti policijskih službenika, koji će se realizovati putem:

3.3.1. Edukacija policijskih službenika u oblasti kontrole saobraćaja u skladu sa Planom edukacije policijskih službenika, sa posebnim akcentom na edukaciju u vezi sa vršenjem aktivnosti na prevenciji saobraćajnih prekršaja, odnosno saobraćajnih nesreća.

3.3.2. Materijalno-tehničko opremanje policijskih službenika i organizacionih jedinica nadležnih za obavljanje poslova kontrole i regulisanja saobraćaja.

4. Poboljšanje stanja u oblasti javnog reda i mira, nabavljanja i držanja oružja i municije.

Realizacija ovog strateškog cilja zasniva se na specifičnim ciljevima za 2021. godinu i to:

4.1. Poboljšanje rezultata rada u oblasti javnog reda i mira, koji će se realizovati kroz aktivnosti:

4.1.1. Planiranje i realizacija mjera i aktivnosti u vezi sa vanrednim i posebnim osiguranjem lica i objekata u skladu sa sigurnosnim procjenama i Planom osiguranja lica i objekata, kao i učešće u planiranju i realizaciji mjera i aktivnosti u osiguranju javnih skupova, naročito u vrijeme održavanja festivala.

4.1.2. Praćenje stanja u oblasti nasilja u porodici i saradnja sa Centrom za socijalni rad.

4.1.3. Sprječavanje prosjačenja u skladu sa posebnim planom o suzbijanju prosjačenja i saradnjom sa nadležnim institucijama.

4.1.4. Dokumentovanje slučajeva korištenja javne površine bez odobrenja nadležnog organa i slučajeva nelegalne prodaje i obavještanje nadležnih organa.

4.2. Smanjenje broja nelegalnog držanja i nošenja oružja i municije, koji će se realizovati putem:

4.2.1. Implementacija Zakona o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije, što podrazumijeva prije svega preventivni, ali i represivni rad policijskih službenika na terenu.

4.2.2. Provođenje javnih kampanja u kojima bi se građanstvo upoznalo sa opasnostima nelegalnog posjedovanja oružja.

4.3. Materijalno-tehničko opremanje policijskih službenika i organizacionih jedinica nadležnih za javni red i mir, koji će se realizovati putem:

4.3.1. Nabavke opreme za policijske službenike u Upravi policije.

4.3.2. Nabavke materijalno-tehničkih sredstava za potrebe Uprave policije.

5. Unapređenje pravnog okvira rada Ministarstva i Uprave policije koji će se u 2021. godini realizovati kroz donošenje propisa navedenih u dijelu programa rada pod nazivom "NORMATIVNI DIO".

6. Osigurati pravilno planiranje i trošenje budžetskih sredstava.

Realizacija ovog strateškog cilja zasniva se na specifičnim ciljevima za 2021. godinu i to:

6.1. Realno planiranje budžeta Ministarstva i Uprave policije, koji će se realizovati kroz sljedeće aktivnosti:

6.1.1. Analiza i utvrđivanje finansijskih potreba Ministarstva i Uprave policije.

6.1.2. Sačinjavanje Nacrta budžeta Ministarstva i Uprave policije u skladu sa potrebama i uputstvima Ministarstva za finansije.

6.1.3. Sačinjavanje mjesečnih operativnih planova i praćenje izvršenja budžeta.

6.2. Veći stepen discipline u izvršavanju obaveza propisanih propisima iz oblasti zaštite od požara, matičnih knjiga i agencija za zaštitu ljudi i imovine od strane pravnih lica i organa koji primjenjuju ove propise, što će se realizovati kroz:

6.2.1. Inspeksijski nadzor u navedenim oblastima u skladu sa nadležnostima Ministarstva.

6.2.2. Edukaciju inspektora.

6.2.3. Edukacije matičara i drugih službenih lica koja rade na poslovima vođenja matičnih knjiga.

URBANIZAM, PROSTORNO UREĐENJE I ZAŠTITA OKOLIŠA

1. Strateški ciljevi Ministarstva

1.1. Priprema i izrada prostorno-planske dokumentacije i uređenje zemljišta

Prostorno planiranje je plansko upravljanje, korištenje zemljišta i zaštita prostora koje se postiže planiranjem razmještaja djelatnosti i objekata na određenom prostoru. Cilj prostornog planiranja je uspostavljanje ravnoteže između prostora sa jedne strane i potrebe ljudi tog prostora sa druge strane, odnosno omogućavanje razvoja i poboljšanje standarda uz istovremeno zaštićivanje prostora. U zadatke prostornog planiranja ubrajaju se organizacija, uređenje i opremanje prostora, te stvaranje funkcionalnog i estetski lijepo oblikovanog, a ujedno i ekonomičnog prostora.

Iz oblasti prostornog uređenja u okviru nadležnosti Ministarstva su regulisanje i osiguranje prostornog planiranja i urbanističkog uređenja pripremanjem razvojnih planova, provedbenih planova i druge planske dokumentacije i programe za njihovo provođenje.

Zakonom o prostornom uređenju i građenju BPK Goražde definisano je da se dokumentima prostornog uređenja određuje svrsishodna organizacija, korištenje i namjena prostora, te kriteriji za uređenje i zaštitu prostora Kantona i općina, vrste dokumenata prostornog uređenja, te je propisana obaveza izrade i donošenja konkretnih planskih dokumenata na kantonalnom i općinskim nivoima.

Izrađen je, i u 2016. godini usvojen, Prostorni plan Kantona, dugoročni strateški razvojni prostorno-planski dokument kojim su definisana osnovna načela planskog uređenja prostora i ciljevi prostornog razvoja, te propisani dalji prostorno-planski dokumenti koje je potrebno izraditi: Prostorni planovi područja posebnih obilježja, Urbanistički planovi sjedišta jedinica lokalne samouprave i detaljni provedbeni planovi na lokalitetima na kojima je predviđena aktivnija izgradnja. Kroz praksu i primjenu Prostornog plana ukazala se potreba za korigovanjem određenih rješenja iz Plana čemu će se pristupiti u planskom periodu.

1.2. Poboljšanje energetske efikasnosti građevina

Energetska efikasnost podrazumijeva niz mjera koje se provode kako bi se na što bolji način iskoristavala energija i to tako da se koristi što manje energije za isti efekat, da se smanji negativan uticaj na životnu sredinu i ublaže klimatske promjene, te da se u zgradarstvu postigne što bolja udobnost prostora u kojem se energija koristi. Pojednostavljeno, energetska efikasnost znači upotrijebiti manju količinu energije (energenata) za obavljanje istog posla (grijanje ili hlađenje prostora, rasvjetu, proizvodnju raznih proizvoda i dr.).

Uvođenjem mjera energetske efikasnosti u zgrade i objekte smanjuje se nepotrebno rasipanje i prekomjernu potrošnju energije čime korisnici zgrada ili objekata ostvaruju direktne finansijske uštede i poboljšanje kvalitete boravka u istima. Osim uštede energije, mjere energetske efikasnosti će poboljšati životni standard ljudi koji žive ili rade u zgradi ili objektu, a takođe pridonijeti zaštiti okoline kroz smanjivanje emisije stakleničkih gasova, uključujući i CO₂.

Iskustva razvijenih zemalja u savremenoj energetskej politici pokazuju da je racionalno korištenje i upravljanje energijom osnovna pretpostavka održivog razvitka

U Federaciji BiH od 2009. godine, kroz sekundarnu legislativu donesenu od strane FMPU, na snazi su standardi koje je neophodno poštovati prilikom izgradnje novih objekata i značajne rekonstrukcije postojećih. Isti su definisani kroz Pravilnik o tehničkim zahtjevima za toplotnu zaštitu objekata i racionalnu upotrebu energije, i daju minimalne tehničke, odnosno energetske parametre, koje je potrebno dostići u objektima.

Smanjenje energetske potrošnje i eliminisanje gubitaka energije su među glavnim razvojnim ciljevima EU, a na te principe obavezala se i BiH.

Od ukupne potrošnje energije u BiH, sektor zgradarstva učestvuje sa oko 55%. Pored toga, naši objekti su energetske neefikasni, te je tehnički potencijal za povećanje energetske efikasnosti unutar istih značajan. Energetska efikasnost i održiva gradnja danas, u savremenoj energetici zauzimaju sve značajnije mjesto, te je potreba za sistemskim organiziranim djelovanjem i edukacijom na tom području u BiH sve izraženija

Strateški cilj Ministarstva je da kroz zakonsku regulativu, izradu energetske audita, uvođenje software-a za sistematsko praćenje potrošnje energije, podršku projektima rekonstrukcije građevina u svrhu unaprijeđenja njihove energetske efikasnosti i promociju energetske efikasne gradnje postigne primjenu standarda racionalnog korištenja i upravljanja energijom, a time i njeno smanjeno korištenje, veći kvalitet korištenja građevina, smanjenje uticaja na okolinu i produžavanje vijeka trajanja zgrada.

1.3. Jačanje stambene politike

Obzirom da se radi o problemima iz nadležnosti rada Kantonalnog stambenog fonda Bosansko-podrinjskog kantona Goražde koji funkcioniše kao Kantonalna uprava u sastavu Ministarstva za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoline, samo po sebi se nameće da je jačanje stambene politike u svim njenim segmentima strateški cilj u radu Ministarstva u narednoj godini.

1.4. Unapređenje kvaliteta okoline kroz približavanje evropskim standardima u ovoj oblasti

U cilju zaštite okoline i smanjenja zagađivača, Ministarstvo će u ovoj oblasti provoditi aktivnosti u skladu sa Zakonom o zaštiti okoline ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 5/05, 11/10 i 8/11), federalnim propisima i međunarodnim konvencijama. Ovim zakonom uređuje se: upravljanje, zaštita i unapređenje okoline, određuju mjere i upravljanja prirodnim resursima, mjere i postupci zaštite od štetnih uticaja djelatnosti po okolinu, učešće javnosti u aktivnostima zaštite okoline, finansiranje zaštite i njeno unapređenje i organizacija vršenja poslova zaštite i unapređenja okoline za Bosansko-podrinjski kanton Goražde.

Osnovna funkcija je kreiranje uslova za održivo korištenje prirodnih resursa, unapređenje upravljanja okolinom i sprječavanje njenog onečišćavanja kroz promjene

zakonskog, upravljačkog, finansijskog i institucionalnog okvira, te njegove integracije u druge sektore poput turizma, energetike, industrije, poljoprivrede, šumarstva, saobraćaja i slično. Time će se stvoriti potrebni preduslovi za sprječavanje, nadzor i postupanje u pravcu smanjenja zagađenja zraka, tla i vode, racionalno korišćenje prirodnih izvora i energije na najpovoljniji način za okolinu.

Strateški cilj je unapređenje kvaliteta okoline kroz približavanje evropskim standardima u ovoj oblasti. Očekivani rezultati su unapređenje sistema praćenja kvaliteta okoline i usklađivanje zakonske regulative sa federalnim propisima. Realizacija većine planiranih aktivnosti je uslovljena osiguranjem sredstava iz budžeta Kantona, viših nivoima vlasti i fondova EU.

Planirane aktivnosti ovog strateškog cilja treba uskladiti sa: Prioritetnim ciljem 1. (Osigurati efikasnu uspostavu i instrumente implementacije mjera zaštite okoline i očuvanja prirode) u okviru Strateškog cilja 3. (Osigurati održivo upravljanje okolinom i prirodnim resursima, te jačati komunalne infrastrukturne kapacitete u Kantonu) Strategije razvoja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za period 2016.-2020. godina; Akcionim planom za provedbu Strateškog cilja 1. Uspostaviti pogodno privredno okruženje i dinamičnu privredu, zasnovanu na prirodnim resursima i poslovnoj tradiciji iz Strategije razvoja kantona 2016.-2020. godina, te Akcionim planom KEAP-a Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za period 2016.-2022. godina.

2. STRATEŠKI PROGRAMI MINISTARSTVA

2.1. Energetska efikasnost individualnih stambenih objekata

Zagrijavanje individualnih stambenih objekata na prostoru grada Goražda, u kome živi najveći broj stanovnika sa područja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, je među najvećim zagađivačima zraka. Većina ovih objekata se zagrijava na ugalj što proizvodi izuzetno veliku emisiju stakleničkih gasova, posebno CO₂, i to u zimskim mjesecima dovodi do izuzetno nepovoljnog stanja zraka koje svake godine prelazi granične vrijednosti zagađenja i zbog kojih se već godinama proglašava stanje pripravnosti i uvode odgovarajuće mjere u skladu s istim.

U 2021. godini planira se analiza postojećeg stanja i planiranje i iznalaženje mogućnosti da se stanje u ovoj oblasti poboljša i mogućnosti da se sistemi grijanja u individualnim stambenim objektima zamijene energetske efikasnijim sistemima koji će smanjiti emisiju štetnih gasova i reducirati stepen zagađenja zraka.

Sve aktivnosti u vezi energetske efikasnosti individualnih stambenih objekata obavljat će Stručni saradnik za prostorno planiranje i Stručni saradnik za zaštitu okoline u Ministarstvu.

2.2. Unapređenje “Neprofitno-socijalnog stanovanja” kao jednog od modaliteta rješavanja stambenog pitanja

Ministarstvo za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoline u narednom periodu planira donijeti preostale podzakonske akte propisane Zakonom o neprofitno-socijalnom stanovanju i Strategijom razvoja neprofitno-socijalnog stanovanja, kako bi se pokrenuo

postupak apliciranja na veliki broj javnih poziva za dodjelu sredstava iz predpristupnih fondova EU, a koji se odnose na neprofitno-socijalno stanovanje, kao što to već duže vrijeme rade ostale države u okruženju.

Donošenjem planiranih podzakonskih akata i ispunjavanjem uslova za pribavljanje stambenog fonda sredstvima EU, te stambene jedinice će se rentati po nižim cijenama od onih koje vladaju na tržištu (neprofitnim cijenama), licima koja su u stanju stambene potrebe.

Poseban akcenat iz ove oblasti će se dati na provođenje planova iz Strategije i postojećeg Akcionog plana neprofitno-socijalnog stanovanja za programirano vremensko razdoblje kao i pokretanje aktivnosti za donošenje novog Akcionog plana za navedenu oblast.

Sve ovo se planira realizovati kroz različite zasebne programe u saradnji sa resornim ministarstvima nadležnim za određene kategorije stanovništva (boračka, socijalna, mladi, kadrovi i sl.) koja su dužna sčiniti program rješavanja problema, utvrditi kriterije i odabrati potencijalne korisnike i sve to proslijediti Kantonalnom stambenom fondu na konkretnu realizaciju.

Na podračun Kantonalnog stambenog fonda kontinuirano pristižu sredstva na ime prodaje i izdavanja stambenih jedinica u vlasništvu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i sredstva od tih aktivnosti se koriste za pripremu projekata nove stambene izgradnje kao i subvencije dijela troškova pri rješavanju stambenog pitanja lica u stanju stambene potrebe koja to ne mogu riješiti po tržišnim uslovima.

U ovom programskom periodu se planiraju provesti aktivnosti na rješavanje statusa stambenih jedinica u Vitkovićima namjenjenih rješavanju stambenog pitanja stambeno nezbrinutih osoba čija zanimanja su deficitarna na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

2.3. Izgradnja novih stambenih jedinica

Kao što je naprijed napomenuto u 2020.-toj godini je započela realizacija projekta pribavljanja stambenih jedinica po nekom od već korištenom modelu koji podrazumjeva pribavljanje novih stambenih jedinica namjenjenih rješavanju stambenog pitanja za stambeno-nezbrinute osobe pod povoljnijim uslovima od tržišnih koje bi gradili privredni subjekti koj to pravo steknu na osnovu Javnog poziva objavljenog u skladu sa Projektom na koje će svoju saglasnost dati Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

U 2021. godini planirane su aktivnosti na stvaranje uslova za izgradnju stambeno-poslovnog objekta „Lamela L“ u Goraždu u sklopu koje bi se izgradilo 16 novih stambenih jedinica, a u poslovnom dijelu objekta bi se eventualno stvorili uslovi za adekvatno rješavanje smještaja Kantonalnog centra za socijalni rad koji trenutno radi u izuzetno lošim uslovima. Aktivnosti koje se planiraju u ovoj godini su: kupovina zemljišta, geomehanička ispitivanja tla i izrada glavnog projekta, kao i eventualni izbor pravnog lica koje bi u javnom postuoku na to steklo pravo.

Pored toga planirana je i rekonstrukcija i dogradnja već nadograđenih stambenih prostorija u ul. M. Bajića Bajе u Vitkovićima čime bi se dobilo 5 novih stambenih jedinica čijom prodajom bi se obezbjedila sredstva za nastavak realizacije projekta izgradnje zgrade „Lamela L“ u Goraždu.

Te aktivnosti podrazumjevaju pribavljanje određenih saglasnosti, izradu projektne dokumentacije, pribavljanje odobrenja za građenje i izbor izvođača radova.

2.4. Regulisanje imovinsko-pravnog statusa objekata u vlasništvu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde

Od ukupnog broja objekata koji su u vlasništvu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde dobar dio njih nema potpuno riješen status kako imovinsko-pravni (upis u zemljišne knjige), tako ni tehnički (odobrenje za upotrebu).

Takođe, dio objekata u vlasništvu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ne posjeduje odobrenja za upotrebu, odnosno njihovo zakonito korištenje, tako da će Ministarstvo u programskom periodu posebnu aktivnost pokrenuti za rješavanje imovinsko-pravnog statusa navedenih objekata te provoditi aktivnosti na rješavanju tehničkog statusa istih u smislu pribavljenja upotrebne dozvole za korištenje istih. U 2020. godini privedene su kraju aktivnosti na regulisanje pravnog statusa i objekta „Apoteka 9. Maj“ Goražde i zgrade Ministarstva za privredu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, dok će se u 2021 godini akcenat staviti na okončanju već započetih aktivnosti na legalizaciji i pribavljanju upotrebne dozvole za zgradu Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i neke od školskih objekata koji nemaju pribavljenu upotrebnu dozvolu, što naravno zavisi i od nadležnih ministarstava prije svega Ministarstva za obrazovanje.

2.5. Unapređenje stanja okoline i osiguravanje boljih uslova života

Zaštitom okoline osigurava se cjelovito očuvanje kvaliteta okoline, očuvanje prirodnih zajednica, racionalno korišćenje prirodnih izvora i energije na najpovoljniji način za okolinu, kao osnovni uslovi zdravog i održivog razvoja.

Potrebno je kontinuirano preduzimati odgovarajuće aktivnosti i mjere na unapređenju i efikasnijoj zaštiti okoline, a u svrhu postizanja uravnoteženog i održivog razvoja Kantona kao ambijenta poželjnog za investiranje, rad i življenje. Time bi se unaprijedio sistem praćenja kvaliteta okoline i pružila finansijska podrška za realizaciju projekata iz ove oblasti.

U Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde naročito je izražen problem upravljanja otpadom. Upravljanje otpadom predstavlja jedan od važnijih činilaca zaštite okoline, a time i održivog razvoja jedinica lokalne samouprave, te zbog toga predstavlja ključni problem koji se mora ubrzano rješavati izgradnjom sanitarne deponije. Nekontrolisano, neadekvatno i nelegalno odlaganje otpada predstavlja stalnu prijetnju zagađenju vode, tla i vazduha, a time i rizik za zdravlje ljudi i životinja. U cilju adekvatnog zbrinjavanja otpada potrebno je pristupiti izradi kantonalnog Plana upravljanja otpadom.

Zbog naprijed navedenih problema, pristupilo se izradi Studije sa programom razvoja informacijskog sistema o otpadu na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde radi uspostavljanja informacionog sistema u oblasti upravljanja otpadom, koji je u skladu sa federalnim strateškim dokumentima. Osnovni cilj izrade ove Studije je stvaranje tehničkih preduslova za početak uvođenja adekvatnog sistema upravljanja otpadom na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, zasnovanog na principima integralnog upravljanja otpadom, a koji propisuju Federalna strategija upravljanja otpadom, Federalni plan upravljanja otpadom i Kantonalni plan upravljanja otpadom.

Potrebno je kontinuirano provoditi javnu edukativnu kampanju i promociju zaštite okoline i održivog razvoja kroz odgojno-obrazovni sistem i poticanje zajedničkih edukativno-promotivnih programa.

Ministarstvo planira i u ovoj godini putem transfera nižim nivoima vlasti, neprofitnim organizacijama, finansirati projekte očuvanja i zaštite okoline. Projekti očuvanja i zaštite okoline uglavnom će se finansirati sredstvima od posebne naknade za okolinu koja Fond za zaštitu okoliša FBiH doznachava na Podračun za zaštitu okoline Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i koja se jedino mogu namjenski utrošiti za projekte iz ove oblasti. Planom i Programima utroška namjenskih sredstava Ministarstva za 2021. godinu definisat će se iznosi finansiranja, uslovi i dinamika pod kojima se sredstva dodjeljuju pravnim i fizičkim licima sa područja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Ministarstvo za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoline planira u ovoj godini aplicirati projekte iz Akcionog plana Strategije i KEAP-a na Javni konkurs Fonda za zaštitu okoliša FBiH za dodjelu sredstava za realizaciju programa, projekata i sličnih aktivnosti iz područja zaštite okoline za 2021. godinu. Do objave Javnog konkursa ne može se precizirati sa kojim projektima će se aplicirati, jer se ne zna koje će projekte Fond za zaštitu okoliša FBiH finansirati.

Ministarstvo će kontinuirano raditi na obezbjeđivanju grant sredstava za realizaciju projekata iz ove oblasti.

REALIZACIJA I MONITORING

U dijelu Ciljeva i politike Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2021. godinu, u kojem su ciljevi razrađeni po oblastima, odnosno ministarstvima, vidljiva je nadležnost pojedinih ministarstava za realizaciju određenih ciljeva.

Bez obzira na činjenicu da su ciljevi definisani i nadležnosti pojedinih ministarstava, gledajući u cjelini i ostvarenje ciljeva i politika Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2021. godinu neće biti moguće bez koordinacije, saradnje i zajedničkog angažmana svih institucija i pojedinaca u organima zakonodavne i izvršne vlasti Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Stalno praćenje aktivnosti i finansijskih tokova kroz redovno izvještavanje Vlade i Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde doprinijet će stvaranju jasne slike koja se odnosi na potrebe građana Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Praćenje realizacije Ciljeva i politike Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2021. godinu biće kontinuirano i kroz planirani monitoring. Monitoring će osigurati praćenje svih programa, projekata, mjera, ciljeva kao i pravovremeno i potpuno informisanje Vlade i Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, poslovne, akademske, civilne i političke zajednice.

PRIJEDLOG MJERA ZA UNAPRIJEĐENJE RADA ČIJE ĆE PROVOĐENJE OMOGUĆITI STVARANJE PRETPOSTAVKI ZA PROVOĐENJE CILJEVA I POLITIKA UTVRĐENIH OVIM DOKUMENTOM

Kao što je naprijed navedeno u zadnjih nekoliko godina je zabilježen porast poreznih prihoda, međutim u 2020. godini je uslijed pandemije prouzrokovane koronavirusom COVID-19, odnosno uslijed mjera koje su poduzimane na suzbijanju pandemije došlo do značajnog smanjenja privrednih aktivnosti i javnih prihoda.

Ipak, ukoliko se u 2021. godini okonča i u potpunosti stavi pod kontrolu pandemija prouzrokovana koronavirusom COVID-19, očekuje se značajno povećanje privredne aktivnosti, te ukoliko se nastave ili započnu odeđene mjere ekonomske i fiskalne politike, kao i određene mjere u cilju unapređenja rada institucija Bosansko-podrinjskog kantona Goražde očekuje se i značajno povećanje javnih prihoda.

Dakle, da bi se anuliralo to smanjenje prihoda Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, Vlada Kantona kao i svi budžetski korisnici obavezni su poduzeti čitav niz mjera kako bi se postigla finansijska stabilnost, te kako bi se unaprijedio rad institucija što će sve za posljedicu imati poboljšanje uslova za život i poslovanje na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Te mjere će biti poduzete kako na prihodovnoj tako i na rashodovnoj strani Budžeta, a iste uključuju:

- Poduzimanje odgovarajućih aktivnosti u cilju povećanja prihoda od poreza na imovinu i sprječavanje evazije istih. Saradnja i koordinacija između Kantona, opština u sastavu Kantona i Poreske uprave Federacije BiH se mora značajno unaprijediti.
- Poduzimanje svih potrebnih mjera i aktivnosti kako bi se prilikom izrade novog Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine prihvatili prijedlozi Ministarstva za finansije Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, te argumentacija iz analitičkih dokumenata koje je pripremlilo to Ministarstvo, a sve kako bi se Bosansko-podrinjski kanton Goražde pozicionirao na adekvatan način.
- Aktivnije učešće svih struktura vlasti u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde u zajedničkom lobiranju na nivou Federacije BiH kako bi se u cilju fiskalnog izravnjanja u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde u vidu transfera-grant doznačila potrebna sredstva, odnosno kako bi se radi uravnoteženja novčanog toka jedan dio tih sredstava za 2021. godinu sa Federalnog nivoa vlasti ranije doznačio Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde.
- Jasno definisanje prioriteta prilikom dodjele podsticaja za privredne aktivnosti sa posebnim akcentom na dodjelu istih prevashodno subjektima koji su registrovani za obavljanje privrednih djelatnosti, a koji će uposliti nove radnike što će dovesti do povećanja broja zaposlenih, a time i povećanja uplate poreza i doprinosa.
- Rigoroznijom kontrolom provođenja postupka uvođenja korisnika u pravo po osnovu socijalne zaštite, revizijom i vršenjem inspeksijskog nadzora postojećih rješenja, odnosno socijalnih davanja moguće je spriječiti uvođenje, te izvesti iz prava one koji već ostvaruju primanja po ovom osnovu, a kojima ova davanja

nisu neophodna i koji nisu i ne trebaju biti uvedeni u pravo na određeni oblik socijalne zaštite.

- Rigoroznijom kontrolom, odnosno provjerom ispunjavanja uslova po postojećim rješenjima za ostvarivanje dodataka na platu, te naknada koje nemaju karakter plate, a posebno naknade za prevoz na i sa posla moguće je ostvariti dodatne uštede.
- Rigoroznijom kontrolom provođenja postupka, kao i same dodjele sredstava na ime tekućih transfera privrednim subjektima, neprofitnim organizacijama i pojedincima, te utvrđivanjem obaveze javnog i transparentnog provođenja postupka dodjele navedenih sredstava.
- Intenziviranjem aktivnosti na naplati potraživanja, te poduzimanje zakonom predviđenih mjera u slučaju neispunjavanja ugovorenih obaveza.
- Provođenje postupka javnih nabavki u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine, odnosno na način da se postigne povoljnija cijena i na taj način ostvare uštede u Budžetu Kantona.
- Uvođenjem bolje kontrole potrošnje materijala i sitnog inventara, te odgovornije upravljati svim materijalnim troškovima, te u tom cilju započeti i projekat informatizacije rada organa uprave u Kantonu.
- Boljom kontrolom stvarnog korištenja usluga prevoza učenika od strane škola, te prevoza boračkih populacija moguće je napraviti uštede na troškovima prevoza.
- Smanjenje rashoda za nabavku stalnih sredstava.
- Smanjenje transfera prilikom kojih sredstva odlaze iz Kantona, to jest, transfera koji nemaju uticaja na povećanje potrošnje u Kantonu.
- Smanjenje tekućih transfera neprofitnim organizacijama za najmanje 20% iz razloga što ovi transferi nemaju efekta na povećanje zaposlenosti, te samim tim ni prihoda po osnovu poreza i doprinosa.
- Intenziviranjem aktivnosti oko evidentiranja i uknjižavanja cjelokupne imovine BPK Goražde na području BPK Goražde i u drugim državama.
- Kontrola upošljavanja kod budžetskih korisnika mora biti pojačana, te svako novo upošljavanje mora biti opravdano i dobro obrazloženo, te odobreno jedino u slučaju nemogućnosti popune tog radnog mjesta premještanjem postojećih uposlenika. Osim toga potrebno je izvršiti provjere kod svih budžetskih korisnika u smislu da li određeni uposlenici ispunjavaju uslove za penzionisanje, te u tom slučaju iste bez odlaganja penzionisati.
- Preispitivanje rada komisija i naknada koje se isplaćuju za njihov rad, te predvidjeti da sve komisije koje svoje aktivnosti obavljaju u toku radnog vremena jer se u tom slučaju komisije ne plaćaju, a u isto vrijeme se povećava radni angažman uposlenika.

Navedene mjere ukoliko budu bez odlaganja provedene unaprijediti će rad značajnog broja institucija, odnosno značajnog broja budžetskih korisnika, te mogu u značajnoj mjeri pomoći u stvaranju pretpostavki za provođenje ciljeva i politike Kantona, ali i unaprijediti rad značajnog broja institucija, odnosno značajnog broja budžetskih korisnika.

Broj: 01-04-176/21
23. februara 2021. godine
G o r a ž d e

PREDSJEDAVAJUĆA SKUPŠTINE

Aida Sirbubalo